

Fremsat den 25. april 2024 af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år¹⁾

(Udmøntning af dele af forebyggelsesplanen målrettet børn og unge – tobak, nikotin og alkohol)

§ 1

I lov om tobaksvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1489 af 18. juni 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 2071 af 21. december 2020, § 2 i lov nr. 99 af 25. januar 2022, § 1 i lov nr. 738 af 13. juni 2023 og § 8 i lov nr. 333 af 9. april 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 17, indsættes efter »en tobaksvarer«: », et tobakssurrogat«.

2. I § 2, nr. 18-21, indsættes efter »tobaksvarer«: », tobakssurrogater«.

3. I § 2 indsættes som nr. 32:

»32) Alderskontrollsystem: Et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugers alder elektronisk er i overensstemmelse med aldersgrænsen.«

4. Overskriften til kapitel 7 affattes således:

»Kapitel 7
Fjernsalg«

5. I § 24, stk. 1, ændres »tobaksvarer, der er registreret efter § 23, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem« til: »tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter skal ved fjernsalg drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år«.

6. Efter § 35 indsættes før overskriften før § 36:

»§ 35 a. Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter

samt udstyr, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Stk. 2. Produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. stk. 1, skal snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Stk. 3. Beslaglæggelse foretaget i medfør af stk. 1 skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

§ 35 b. Told- og skatteforvaltningen kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 2. Told- og skatteforvaltningen kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne

¹⁾ Loven har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535 (EU) om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).

lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan til sikring af told og afgifter tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til told- og skatteforvaltningen.«

§ 2

I lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 2071 af 21. december 2020, § 1 i lov nr. 99 af 25. januar 2022 og § 2 i lov nr. 738 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 6, indsættes efter »genopfyldningsbeholder med«: »og uden«.

2. I § 2, nr. 7-9, indsættes efter »genopfyldningsbeholdere med«: »og uden«.

3. I § 2 indsættes som nr. 12:

»12) Alderskontrollsystem: Et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugers alder elektronisk er i overensstemmelse med aldersgrænsen.«

4. § 15, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

5. I § 15, stk. 4, der bliver stk. 3, indsættes efter »med«: »og uden«, og »der er registreret efter § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem, jf. stk. 5« ændres til: »skal ved fjernsalg drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år, jf. stk. 4«.

6. Efter kapitel 7 indsættes:

»Kapitel 7 a

Forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af visse elektroniske cigaretter m.v.

§ 18 b. Det er ikke tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er omfattet af forbuddet i § 25 a, stk. 1, eller overskrider grænsen for nikotinhold i en nikotinholdig væske som fastsat i medfør af § 7, stk. 2.

Stk. 2. Forbuddet efter stk. 1 omfatter ikke følgende:

- 1) Rejsegods på op til ti enheder til eget forbrug og besiddelse på op til ti enheder til eget forbrug.
- 2) Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse med henblik på markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark.
- 3) Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse i videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed.«

7. I § 19, stk. 1, indsættes efter »3-6«: », 7 a«.

8. I § 19, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Told- og skatteforvaltningen bistår med kontrol med kravene i kapitel 7 a.«

9. I § 19 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med kravene i § 15, stk. 1 og 2, gøre brug af unge kontrolkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detail salg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Stk. 4. Sikkerhedsstyrelsen må ved kontrol efter stk. 3 ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bevirke en forøgelse af lovovertrædelsen omfang eller grovhed.«

10. Efter § 22 indsættes før overskriften før § 23:

»§ 22 a. Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Stk. 2. Produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. stk. 1, skal snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Stk. 3. Beslaglæggelse foretaget i medfør af stk. 1 skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

§ 22 b. Told- og skatteforvaltningen kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 2. Told- og skatteforvaltningen kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan til sikring af told og afgifter tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til told- og skatteforvaltningen.«

11. I § 30, *stk. 1*, ændres »§ 15, stk. 4« til: »§ 15, stk. 3«.

12. I § 33, *stk. 1, nr. 1*, ændres »§ 15, stk. 1-4« til: »§ 15, stk. 1-3«.

13. I § 33, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 18 a, stk. 1,«: »§ 18 b, stk. 1,«.

14. I § 33, *stk. 2*, ændres »§ 15, stk. 5« til: »§ 15, stk. 4«.

§ 3

I lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 26. marts 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 738 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 2 a, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3-9 bliver herefter stk. 2-8.

2. I § 2 a, *stk. 4*, der bliver stk. 3, ændres »online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 16 år« til: »ved fjernsalg, skal drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 16 år«.

3. I § 2 a, *stk. 6*, der bliver stk. 5, ændres »online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år« til: »ved fjernsalg, skal drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år«.

4. I § 2 a, *stk. 7*, der bliver stk. 6, ændres »stk. 3-6« til: »stk. 2-5 og § 2«.

5. I § 2 a, *stk. 8*, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1 og § 1«.

6. I § 2 a, *stk. 9*, der bliver stk. 8, ændres »jf. stk. 7« til: »jf. stk. 6«.

7. I § 2 b, *stk. 1 og 2*, og § 5, *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, ændres »§ 2 a, stk. 9« til: »§ 2 a, stk. 8«.

8. I § 2 b, *stk. 3*, ændres »kræve at få meddelt alle oplysninger fra detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter« til: »af enhver kræve at få meddelt alle oplysninger«.

9. I § 2 b indsættes som *stk. 4 og 5*:

»Stk. 4. Sikkerhedsstyrelsen kan i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen

med kravene i § 1, stk. 1, § 2 og § 2 a, stk. 1, 2 og 4, samt regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, gøre brug af unge kontrollkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Stk. 5. Sikkerhedsstyrelsen må ved kontrol efter stk. 4 ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bevirke en forøgelse af lovovertrædelsen omfang eller grovhed.«

10. I § 5, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »online« til: »ved fjernsalg«.

§ 4

I lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af den nationale handleplan mod børn og unges rygning) foretages følgende ændring:

1. § 2, *nr. 13 og 14*, ophæves.

2. § 7, *stk. 7*, affattes således:

»Stk. 7. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, nr. 6 og 21.«

§ 5

I lov nr. 738 af 13. juni 2023 om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love (Implementering af dele af delegeret direktiv vedrørende opvarmede tobaksvarer m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 2, *nr. 5*, ophæves.

2. § 6, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2024, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 3-5, § 2, nr. 3-5, 11, 12 og 14, § 3, nr. 1-8 og 10, og §§ 4 og 5 træder i kraft den 1. oktober 2024.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af § 15, stk. 5, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021, som ændret ved lov nr. 738 af 13. juni 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 15, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. denne lovs § 2, nr. 4.

Stk. 4. Regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 26. marts 2021, som ændret ved lov nr. 738 af 13. juni 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. denne lovs § 3, nr. 1.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v.
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Beslaglæggelse
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Styrket alderskontrol
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for FN's verdensmål
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Tobak er den væsentligste forebyggelige årsag til sygdom og død i Danmark. Samtidig er børn og unge særligt følsomme over for de skadelige virkninger ved nikotin og alkohol. Eksempelvis kan nikotin have alvorlige konsekvenser for evnen til at lære, koncentrere sig og være opmærksom. Unge, der har en tidlig alkoholdebut og/eller har et stort alkoholforbrug, har også større risiko for senere i livet at drikke mere end andre voksne, og det medfører en øget risiko for alkoholrelaterede sygdomme og skader.

Andelen af børn og unge, der bruger mindst et tobaks- eller nikotinprodukt, er stigende, særligt i forhold til nogle af de nye nikotinprodukter. Danske unge drikker mere og er oftere fulde end unge i andre europæiske lande.

Børn og unge har let adgang til alkohol og nikotinprodukter – også selvom de er for unge til, at produkterne må sælges til dem. Det gælder også for nikotinprodukter, der er ulovlige at markedsføre i Danmark, eksempelvis de såkaldte ”puff bars” med søde smage.

Den 14. november 2023 blev der indgået en aftale om en forebyggelsesplan målrettet børn og unges brug af tobak, nikotin og alkohol mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti og Alternativet. Aftalen indeholder i alt 30 initiativer, der skal bidrage til at nedsætte børn og unges forbrug af tobak, nikotin og alkohol – og understøtte mere rummelige og inkluderende fællesskaber. Med lovforslaget udmøntes dele af aftalen.

Med lovforslaget foreslås det at indføre et forbud mod indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der har ulovlige kendetegnende aromaer eller for højt nikotininhold. Initiativet skal give myndighederne mulighed for at gribe ind før de ulovlige produkter reelt bliver markedsført til forbrugere. Forbuddet udformes med henblik på at sætte ind mod forsyningskæden og distributørerne, så produkterne f.eks. ikke når frem til kiosker eller bliver solgt fra sportstasker og bagagerum. Det er ikke hensigten at kriminalisere privatpersoner, der medbringer eller besidder en vis mængde til eget forbrug.

Med lovforslaget foreslås det også at give Sikkerhedsstyrelsen hjemmel til at beslaglægge ulovlige tobaks- og nikotinprodukter samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, når der under Sikkerhedsstyrelsens kontrol opstår mistanke om et strafbart forhold. Initiativet skal bidrage til at gøre Sikkerhedsstyrelsens kontrol med eksisterende og nye regler mere effektiv. Med muligheden for at foretage beslaglæggelse kan Sikkerhedsstyrelsen selv fjerne produkterne og vil ikke i alle tilfælde skulle tilkalde politiet.

Endelig foreslås det med lovforslaget at styrke alderskontrollen for tobaks- og nikotinprodukter samt alkoholholdige drikkevarer. Der lægges op til at give Sikkerhedsstyrelsen hjemmel til i en periode på to år forsøgsvist at anvende unge kontroll købere – såkaldte mystery shoppere. Inden udløb af perioden vil der blive foretaget en evaluering med henblik på at fastlægge om ordningen skal forlænges, gøres permanent eller ophøre. Herudover foreslås det at stille krav om mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg af

alkoholholdige drikkevarer parallelt med, at kravene til en mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg af tobaks- og nikotinprodukter sættes i kraft.

Lovforslaget udmønter dele af den politiske aftale om en forebyggelsesplan målrettet børn og unges brug af tobak, nikotin og alkohol. De øvrige initiativer i aftalen, som forudsætter lovgivning, implementeres med to andre lovforslag. Dels et lovforslag på Skatteministeriets område, der udmønter forhøjelse af afgifterne på nikotinprodukter og røgfri tobak. Dels et lovforslag på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område, der omfatter en yderligere styrkelse af kontrollen, hårdere straffe, begrænset tilgængelighed af tobak, nikotin og alkohol, mindre attraktive tobaks- og nikotinprodukter samt regulering af røg- og dampfrie miljøer. Det kommende lovforslag på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område vil også implementere et forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. for tobakssurrogater.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v.

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 7, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021 med senere ændringer, at sundhedsministeren fastsætter regler om kvalitet, sammensætning og sikkerhed af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, herunder krav til indholdsstoffer og foranstaltninger til beskyttelse mod beskadigelse og væskeudsivning. Ministeren kan bl.a. fastsætte regler om mængden af tilladte indholdsstoffer og regler om, at visse stoffer ikke må indgå i elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin.

I medfør af den omhandlede bemyndigelsesbestemmelse er bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrollsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. udstedt.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 3, at en nikotinholdig væske højst må have et nikotinindhold på 20 mg/ml.

Det fremgår af § 25 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma ikke må markedsføres her i landet. Forbuddet gælder dog ikke for kendetegnende aroma af mentol eller tobak.

Det fremgår af lovens § 25, nr. 2, at Sikkerhedsstyrelsen kan forbyde markedsføring af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, hvis de ikke opfylder kravene i regler fastsat i medfør af lovens § 7, stk. 2.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 1, nr. 1, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, straffes med bøde den, der overtræder lovens § 25 a, stk. 1.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 1, nr. 4, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, straffes med bøde den, der overtræder forbud meddelt efter § 25 eller § 27, stk. 1.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 2, at i regler, der fastsættes i medfør af bl.a. § 7, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne.

Gældende regler giver ikke mulighed for at forbyde indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, hvis de ikke opfylder kravene og/eller overtræder § 7, stk. 2, og § 25 a, stk. 1.

2.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er i lovgivningen fastsat en række regler for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, heriblandt forbud mod kendetegnende aromaer af andet end tobak og mentol samt grænse for nikotinindholdet.

På trods af dette er elektroniske cigaretter med ulovlige kendetegnende aromaer og meget høje koncentrationer af nikotin alligevel tilgængelige for og bruges af børn og unge.

Sikkerhedsstyrelsen kan i dag alene gribe ind, såfremt det kan dokumenteres, at produkterne markedsføres. Med markedsføring menes, at produkterne gøres tilgængelige for forbrugere mod eller uden betaling. På tidspunktet for produkternes indførsel til Danmark, er disse - som udgangspunkt - ikke endnu gjort tilgængelige for danske forbrugere. Ligeledes kan bevisbyrden for, at produktet markedsføres, være svær at løfte, når eksempelvis en privatperson har mange produkter på sig, i en taske eller i øvrigt har det i sin besiddelse.

Derfor foreslås det at indsætte et nyt kapitel 7 a med et § 18 b i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvormed det ikke vil være tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, som er omfattet af forbuddet i lov om elektroniske cigaretter m.v. for så vidt angår kendetegnende aromaer eller overskrider grænsen for nikotinindhold i en nikotinholdig væske.

De foreslåede nye bestemmelser er afgrænset til alene at omfatte overtrædelse af reglerne for kendetegnende aromaer og nikotinindhold. Afgrænsningen er foretaget med henblik på alene at omfatte forhold, som vedrører produkternes indhold. Samtidig vil indhold af kendetegnende aromaer samt nikotinindholdet ofte fremgå af den online markedsføring af produktet eller produktets emballage og mærkning og det vurderes derfor muligt for forbrugere, detailforhandlere m.v. at fastlægge om det er overholdt.

Forslaget vil indebære, at der sættes ind mod forsyningskæden og distributørerne, så produkterne f.eks. ikke når

frem til kiosker eller bliver solgt fra sportstasker og bagagerum. Dog vil der kunne medbringes og besiddes op til 10 enheder til eget forbrug.

Forslaget vil således indebære en undtagelse for rejsegods og besiddelse på op til ti enheder til eget forbrug. Der kan være konkrete tilfælde, hvor rejsegods eller besiddelse af under 10 enheder ikke vurderes at være til privat forbrug. Det vil eksempelvis være de situationer, hvor grænsen på 10 systematisk forsøges omgået, eller hvis der åbenlyst er andre forhold, der indikerer, at hensigten med produkterne er overdragelse til andre.

Forslaget vil ligeledes indebære en undtagelse, der muliggør, at Danmark kan være transitland for produkterne, og at danske virksomheder kan fremstille og forarbejde produkterne m.v. med henblik på markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark. Kravene til kendetegnende aroma er fastsat nationalt og kravet til nikotingrænsen er fastsat i EU, hvorfor der er en række andre lande med anden lovgivning. Bruges Danmark som transit, eller fremstilles eller forarbejdes produkterne m.v. i Danmark vil det være en forudsætning, at det kan dokumenteres, at produkterne skal markedsføres i andre lande eller markedsføres til forbrugere i andre lande end Danmark. Dokumentationskravet vil kunne bestå af fremvisning af faktura, dokumentation for leveringssted og lignende.

Af hensyn til at sikre muligheden for myndighedskontrol og forskning på området foreslås det endvidere at undtage de situationer, hvor det dokumenteres, at indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse sker i videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed.

Der vil blive indført et tilsvarende forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. for visse tobakssurrogater. Det vil indgå i et kommende lovforslag på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område, der udmønter de resterende elementer i den politiske aftale om "En forebyggelsesplan målrettet børn og unge - tobak, nikotin og alkohol" indgået den 14. november 2023. I dette lovforslag vil der blandt andet også indgå de skærpede produktkrav til tobakssurrogater.

2.2. Beslaglæggelse

2.2.1. Gældende ret

Lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v. fastsætter hvilke kontrolbeføjelser Sikkerhedsstyrelsen har i relation til tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin.

Det fremgår af § 36 i lov om tobaksvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 18. juni 2021 med senere ændringer, at Sikkerhedsstyrelsen for en række konkrete bestemmelser kan forbyde markedsføringen af tobaksvarer og tobakssurrogater.

Det fremgår af lovens § 37, at Sikkerhedsstyrelsen for en række konkrete bestemmelser kan forbyde markedsføring af urtebaserede rygeprodukter.

Det fremgår af lovens § 38, at Sikkerhedsstyrelsen for en række konkrete bestemmelser eller såfremt styrelsen i øvrigt måtte vurdere, at produkterne udgør en alvorlig risiko for menneskers sundhed, kan påbyde fabrikanter, importører, distributører og detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter at trække sådanne varer og produkter tilbage fra markedet eller tilbagekalde dem fra forbrugerne.

Det fremgår af lovens § 38 a, at Sikkerhedsstyrelsen kan påbyde ejeren af en onlinegrænseflade at ændre eller fjerne indhold, der henviser til et produkt, der ikke er i overensstemmelse med regler i loven, regler fastsat i medfør af loven eller forordninger vedrørende lovens anvendelsesområde.

Det fremgår af lovens § 38 b, at der kan ske blokering af en onlinegrænseflade, hvis et påbud efter § 38 a ikke er efterkommet eller onlinegrænsefladen gentagne gange har solgt eller formidlet salg af produkter, der udgør en alvorlig risiko. Rammerne for denne blokering fremgår af bestemmelsens stk. 2-5.

Det fremgår af lovens § 39 a, at Sikkerhedsstyrelsen i behørigt begrundede tilfælde kan deaktivere en økonomisk aktørs identifikationskode, anlægsidentifikationskode eller maskinidentifikationskode.

Det fremgår af lovens § 45, stk. 1, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder eller undlader at efterkomme en række bestemmelser. Efter bestemmelsens stk. 2 kan der for regler udstedt i medfør af en række bestemmelser fastsættes straf af bøde for overtrædelse. Såfremt Sikkerhedsstyrelsen konstaterer en overtrædelse, der er direkte strafbar efter lovens § 45, stk. 1 og 2, kan Sikkerhedsstyrelsen foretage politianmeldelse.

Det fremgår af § 25 i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021 med senere ændringer, at Sikkerhedsstyrelsen for en række konkrete bestemmelser kan forbyde markedsføringen af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin.

Det fremgår af lovens § 26, at Sikkerhedsstyrelsen for en række konkrete bestemmelser eller såfremt styrelsen i øvrigt måtte vurdere, at produkterne udgør en alvorlig risiko for menneskers sundhed, kan påbyde fabrikanter, importører, distributører og detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin at trække sådanne produkter tilbage fra markedet eller tilbagekalde dem fra forbrugerne.

Det fremgår af lovens § 27, at hvis Sikkerhedsstyrelsen konstaterer, eller har rimelig grund til at tro, at bestemte

elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin eller en bestemt type elektronisk cigaret eller genopfyldningsbeholder med nikotin, der må formodes at opfylde kravene i denne lov og i regler fastsat i medfør af loven, vil kunne udgøre en alvorlig risiko for menneskers sundhed, kan styrelsen midlertidigt forbyde markedsføringen af produkterne.

Det fremgår af lovens § 27 a, at Sikkerhedsstyrelsen kan påbyde ejeren af en onlinegrænseflade at ændre eller fjerne indhold, der henviser til et produkt, der ikke er i overensstemmelse med regler i denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov eller forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Det fremgår af lovens § 27 b, at der kan ske blokering af en onlinegrænseflade, hvis et påbud efter lovens § 27 a ikke er efterkommet eller onlinegrænsefladen gentagne gange har solgt eller formidlet salg af produkter, der udgør en alvorlig risiko. Rammerne for denne blokering fremgår af bestemmelsens stk. 2-5.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 1, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder eller undlader at efterkomme en række bestemmelser. Efter bestemmelsens stk. 2 kan der for regler udstedt i medfør af en række bestemmelser fastsættes straf af bøde for overtrædelse. Såfremt Sikkerhedsstyrelsen konstaterer en overtrædelse, der er direkte strafbar efter lovens § 33, stk. 1 og 2, kan Sikkerhedsstyrelsen foretage politianmeldelse.

Lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v. fastsætter ikke bestemmelser, der giver Sikkerhedsstyrelsen mulighed for at foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter, elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin eller udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse produkter. Sikkerhedsstyrelsen vil i dag skulle tilkalde politiet med henblik på, at de kan foretage beslaglæggelsen.

Ifølge retsplejelovens § 801 kan der efter reglerne i retsplejelovens kapitel 74 foretages beslaglæggelse 1) til sikring af bevismidler, 2) til sikring af det offentlige krav på sagsomkostninger, konfiskation og bøde, 3) til sikring af forurettedes krav på tilbagelevering eller erstatning, 4) når tiltalte har unddraget sig sagens videre forfølgning, og 5) til sikring af krav, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Efter retsplejelovens § 802 kan genstande, som en mistænkt har rådighed over, beslaglægges, såfremt 1) den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og 2) der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres, eller ved lovovertrædelsen er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage. Gods, som en mistænkt ejer, kan beslaglægges, såfremt 1) den pågældende med rimelig grund er

mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og 2) beslaglæggelse anses for nødvendig for at sikre a) det offentlige krav på sagsomkostninger, krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, § 76 a, stk. 5, og § 77 a, 2. pkt., bødekraft eller forurettedes krav på erstatning i sagen eller b) krav, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, uanset om gælden har tilknytning til den sag, som mistanken angår.

Det følger af retsplejelovens § 805, at beslaglæggelse ikke må foretages, såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre. Kan indgrebets øjemed opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, herunder sikkerhedsstillelse, kan der med den, mod hvem indgrebet retter sig, træffes skriftlig aftale herom.

Ifølge retsplejelovens § 806 træffes afgørelse om beslaglæggelse efter politiets begæring. Afgørelsen træffes af retten ved kendelse. I kendelsen anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres. Såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes, kan politiet træffe beslutning om beslaglæggelse. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, anmodning herom, skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes. Den, mod hvem indgrebet retter sig, skal gives adgang til at udtale sig.

Afgørelse om beslaglæggelse kan træffes af politiet, såfremt den, som indgrebet retter sig imod, meddeler skriftligt samtykke til indgrebet, jf. retsplejelovens § 806, stk. 11.

Efter retsplejelovens § 807 c kan begæring om hel eller delvis ophævelse af beslaglæggelse indtil sagens afgørelse fremsættes over for retten af den, der har interesse heri. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, efter at de, som har interesse i afgørelsen, har haft adgang til at udtale sig.

2.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med beslaglæggelse skal forstås, at politiet eller andre myndigheder tager genstande eller værdier i sin varetægt midlertidigt i forbindelse med behandlingen af en sag. Der skal i den forbindelse sondres mellem beslaglæggelse inden for og uden for strafferetsplejen. Det vil i den forbindelse være afgørende, om en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse. Hvis der foreligger en sådan mistanke, kan der alene tilvejebringes oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, efter reglerne i retsplejeloven.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny § 35 a og § 35 b i lov om tobaksvarer m.v. og en ny § 22 a og § 22 b i lov om elektroniske cigaretter m.v., som giver Sikkerhedsstyrelsen hjemmel til at foretage beslaglæggelse af

tobaks- og nikotinprodukter, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, hvis den person, der har produkterne i sin besiddelse, med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er underlagt offentlig påtale, og hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i de pågældende love, strafbelagte regler fastsat i medfør af lovene eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende lovenes anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Det samme gør sig gældende vedrørende genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over. Det giver ligeledes hjemmel til at Skatteforvaltningen og Sikkerhedsstyrelsen kan tage produkter i bevaring med henblik på overdragelse til hinanden med henblik på beslaglæggelse.

Endvidere foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsens beslaglæggelse skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74. Det vil betyde, at beslaglæggelse kan ske, hvis der under sædvanlig kontrol opstår mistanke om, at de kontrollerede produkter er i strid med strafbelagte regler på området. Forvaltningens, herunder Sikkerhedsstyrelsens, kontroller reguleres overordnet af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I en situation, hvor der med rimelig grund er mistanke om overtrædelse af strafbelagt lovgivning mod en person, vil en sådan mistanke imidlertid medføre, at tvangsindgreb i stedet vil skulle gennemføres af politiet som rette myndighed efter retsplejelovens regler. Det indebærer, at der som udgangspunkt vil skulle indhentes en retskendelse inden beslaglæggelsen kan foretages.

Formålet må imidlertid forventes næsten altid at ville forspildes, hvis rettens forudgående kendelse skal afventes i sager, hvor der med rimelig grund er mistanke om overtrædelse af strafbelagt lovgivning, og hvor det under en kontrol konstateres, at der sker markedsføring af ulovlige produkter. Sikkerhedsstyrelsen må derfor formodes at skulle foretage beslaglæggelser på øjemedet, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4, 1. pkt., i langt de fleste tilfælde, hvor der med rimelig grund er mistanke.

Fremsætter den, mod hvem beslaglæggelsen retter sig, anmodning herom, skal Sikkerhedsstyrelsen snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om beslaglæggelsen kan godkendes.

De foreslåede hjemler til beslaglæggelse vil indebære, at Sikkerhedsstyrelsens kontrol gøres mere effektiv, da de således bl.a. ikke vil skulle kontakte og afvente politiet.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen eksempelvis vil kunne gøre brug af hjemlen i de tilfælde, hvor der sker markedsføring af ulovlige produkter i detailhandlen. Eller i de tilfælde, hvor der indføres, købes, besiddes m.v. elektroniske cigaretter med ulovlige kendetegnende aromaer eller for højt nikotininhold, jf. pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.3. Styrket alderskontrol

2.3.1. Gældende ret

Aldersgrænser og krav til alderskontrol fremgår af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år m.v.

Det fremgår af § 23, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 1489 af 18. juni 2021 med senere ændringer, at den, der vil markedsføre tobaksvarer til forbrugere her i landet eller i et andet EU-/EØS-land ved hjælp af fjernsalg på tværs af grænser, inden markedsføringen påbegyndes, skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Markedsføringen må først påbegyndes, når Sikkerhedsstyrelsen har bekræftet, at registreringen har fundet sted.

Det fremgår af lovens § 24, stk. 1, at detailforhandlere af tobaksvarer, der er registreret efter lovens § 23, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem. Efter lovens § 24, stk. 2, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren nærmere regler om alderskontrollsystemet nævnt i stk. 1, herunder om de nærmere krav til systemet, og om detailforhandleres pligt til at give Sikkerhedsstyrelsen oplysninger om systemets indhold og anvendelse.

I medfør af den omhandlede bemyndigelsesbestemmelse er bekendtgørelse nr. 780 af 13. juni 2023 om grænseværdier, sundhedsadvarsler og alderskontrollsystem m.v. af tobaksvarer m.v. udstedt.

Det fremgår af § 21 i bekendtgørelsen, at den, der vil markedsføre tobaksvarer til forbrugere her i landet eller i et andet EU-/EØS-land ved fjernsalg på tværs af grænser, skal give Sikkerhedsstyrelsen nærmere oplysninger om, hvilken form for alderskontrollsystem, forhandleren har etableret efter lovens § 24. Oplysningerne skal omhandle alderskontrollsystemets indhold og anvendelse.

Med lov nr. 2071 af 21. december 2020 blev det vedtaget at ændre § 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v., så henvisningen til § 23, stk. 1, udgår, og detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter skal drive et alderskontrollsystem. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 61 som fremsat, s. 41, at pligten til at drive et alderskontrollsystem således fremover vil påhvile alle detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der markedsfører via fjernsalg, og ikke kun dem, der markedsfører via fjernsalg over landegrænser. Alderskontrollsystemet skal benyttes ved handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der mere effektivt verificerer køberens alder. Ændringen af § 24, stk. 1, med lov nr. 2071 af 21. december 2020, er imidlertid ikke sat i kraft endnu, da ikrafttrædelsen afventer den rette tilgængelige løsning. Det er indenrigs- og sundhedsministeren, der fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen.

Det fremgår af § 13, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021

med senere ændringer, at den, der vil markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin til forbrugere her i landet eller i et andet EU-/EØS-land ved fjernsalg på tværs af grænser, inden markedsføringen påbegyndes, skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Markedsføringen må først påbegyndes, når Sikkerhedsstyrelsen har bekræftet, at registreringen har fundet sted.

Det fremgår af lovens § 15, stk. 1, at det ikke er tilladt at markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin over for personer under 18 år. Efter lovens § 15, stk. 2, skal den, der erhvervsmæssigt sælger elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin på fysiske salgssteder, kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år. Efter lovens § 15, stk. 3, skal den, der erhvervsmæssigt markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin online, kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år. Efter lovens § 15, stk. 4, skal detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er registreret efter § 13, stk. 1, drive et alderskontrolsystem, jf. stk. 3. Efter lovens § 15, stk. 5, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren regler om alderskontrolsystemet, herunder om krav til systemet og om detailforhandlerens pligt til at give Sikkerhedsstyrelsen oplysninger om systemets indhold og anvendelse.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i § 15, stk. 5, er bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrolsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. udstedt.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 15, at den, der vil markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin til forbrugere her i landet eller i et andet EU/EØS-land ved fjernsalg på tværs af grænser, skal give Sikkerhedsstyrelsen nærmere oplysninger om, hvilken form for alderskontrolsystem forhandleren har etableret efter lovens § 15, stk. 4. Oplysningerne skal omhandle alderskontrolsystemets indhold og anvendelse.

Med lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning) blev det vedtaget at ændre § 15, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., så detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er registreret efter § 5 a, stk. 1, eller § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrolsystem. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 61 som fremsat, s. 50-51, at pligten til at drive et alderskontrolsystem således fremover vil påhvile alle detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin.

Alderskontrolsystemet skal benyttes ved handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der

stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der mere effektivt verificerer køberens alder. Ændringen af § 15, stk. 2, med lov nr. 2071 af 21. december 2020, er imidlertid ikke sat i kraft endnu, da ikrafttrædelsen afventer den rette tilgængelige løsning. Det er indenrigs- og sundhedsministeren, der fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse.

Ændringen af § 15, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. blev ophævet og vedtaget på ny med lov nr. 738 af 13. juni 2023, således der henvises til en ændring i § 15, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v. i stedet for § 15, stk. 2.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse 583 af 26. marts 2021 med senere ændringer, at tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter ikke må sælges til personer under 18 år.

Efter lovens § 2, stk. 1, må alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover ikke sælges til personer under 16 år fra butikker, hvor der foregår detailsalg. Efter lovens § 2, stk. 2, må alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover ikke sælges til personer under 18 år fra butikker, hvor der foregår detailsalg.

Det fremgår af lovens § 2 a, stk. 1, at den, der erhvervsmæssigt sælger tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter på fysiske salgssteder, skal kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år. Efter lovens § 2 a, stk. 2, skal den, der erhvervsmæssigt markedsfører tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter online, kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Efter lovens § 2 a, stk. 3, skal den, der erhvervsmæssigt sælger alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover på fysiske salgssteder, kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 16 år. Efter lovens § 2 a, stk. 4, skal den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover online, kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 16 år.

Efter lovens § 2 a, stk. 5, skal den, der erhvervsmæssigt sælger alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover på fysiske salgssteder, kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år. Efter lovens § 2 a, stk. 6, skal den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover online, kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Efter lovens § 2 b, stk. 1, fører Sikkerhedsstyrelsen kontrol med, at kravene i §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, overholdes. Efter lovens § 2 b, stk. 2, har Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter til enhver tid uden fore-

visning af legitimation adgang til forhandleres butiklokaler med henblik på at kontrollere overholdelsen af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9. Efter lovens § 2 b, stk. 3, kan Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter mod behørig legitimation og uden retskendelse kræve at få meddelt alle oplysninger fra detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der er nødvendige for kontrollen efter stk. 1.

2.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Partierne bag forebyggelsesplanen målrettet børn og unges brug af tobak, nikotin og alkohol er enige om, at alderskontrollen ved salg af tobaks- og nikotinprodukter samt alkoholholdige drikkevarer skal styrkes.

Når Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med overholdelse af aldersgrænserne i fysiske butikker, er det en forudsætning, at de er til stede til at overvære salget og dermed konstatere, at forhandleren ikke håndhæver aldersgrænserne. Derfor er det sjældent, at Sikkerhedsstyrelsens kontrol fører til politianmeldelser. Sikkerhedsstyrelsen er endvidere bevismæssigt afhængig af, at den unge giver oplysninger om sin alder og identifikationsoplysninger.

Sikkerhedsstyrelsen har i 2023 lavet 1.163 fysiske alderskontroller og observerede ikke nogen tilfælde af salg til mindreårige. I 2022 lavede Sikkerhedsstyrelsen 1.077 kontroller og observerede to tilfælde af salg til mindreårige, men i det ene tilfælde oplyste køberen, at de ikke havde noget ID, og i det andet tilfælde oplyste køberen, at de ikke ønskede at vise ID.

De tilsynsførende fra Sikkerhedsstyrelsen observerer butikken i 20 min, og det er derfor afhængigt af tilfældet, om en person under aldersgrænsen, kommer ind i butikken i det tidsrum. Når Sikkerhedsstyrelsen observerer salg af tobak, nikotin og alkohol til mindreårige, beder de altid køberne om at vise ID, der dokumenterer deres alder. Sikkerhedsstyrelsen oplever at de unge i høj grad ikke ønsker at vise deres ID, eller at de oplyser, at de ikke har noget ID. Sikkerhedsstyrelsen har konkret observeret 16 tilfælde af salg til mindreårige siden 2019, hvor de startede deres alderskontroller, og kun i 2 af de tilfælde, har køberen ønsket af vise ID. Sikkerhedsstyrelsen er opmærksomme på at informere om, at det er salget, og ikke købet, der er en lovovertrædelse. Der udleveres også en flyer til den unge. Sikkerhedsstyrelsen har ikke mulighed for at tilbageholde de unge, der ikke ønsker at vise ID.

Sikkerhedsstyrelsen planlægger så vidt muligt, at deres tilsyn med alderskontrol er i de områder og tidsrum, hvor der er mange unge til stede. Tilsynene ligger som udgangspunkt i den almindelige arbejdstid, men Sikkerhedsstyrelsen lavede i 2019 en indsats, hvor de forsøgte at lægge tilsynene i aften- og nattetimerne, og deres erfaring var, at det ikke gjorde en forskel på antallet af observerede overtrædelser.

Alkohol & Samfund har i 2017-2020 foretaget en undersøgelse af danske butikkers håndhævelse af aldersgrænserne for salg af alkohol ved brug af unge kontrollkøbere. Alkohol & Samfund konstaterede, at 64 pct. af de besøgte butikker solgte alkohol til børn og unge under aldersgrænsen. Sikkerhedsstyrelsen har haft dialog med Alkohol & Samfund, som har oplyst, at deres forsøg med unge kontrollkøbere lå i tidsrummet kl. 15-17 på hverdage.

Det er således vurderingen, at de eksisterende hjemler ikke er tilstrækkelige til at sikre en hensigtsmæssig og effektiv kontrol med overholdelse af aldersgrænserne for salg af tobak, nikotin og alkohol.

Det foreslås derfor at bemyndige Sikkerhedsstyrelsen til i en periode på to år forsøgsvist at anvende unge kontrollkøbere ved kontrolbesøg i fysiske butikker i hele Danmark. Det indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen kan ansætte unge under aldersgrænserne for salg af tobak, nikotin og alkohol med henblik på, at de skal kontrollere, om aldersgrænserne overholdes. Herved er Sikkerhedsstyrelsen ikke afhængig af, at være på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt, eller at den unge giver oplysninger om sin alder og identifikationsoplysninger.

Inden udløb af perioden på de to år vil der blive foretaget en evaluering med henblik på en drøftelse af, om ordningen skal forlænges, gøres permanent eller ophøre.

Sikkerhedsstyrelsen vil alene kunne gøre brug af unge kontrollkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen. I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund mistænker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen, vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven. Det vil betyde, at hvis Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen bliver bekendt med oplysninger, der kan begrunde, at en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, da vil Sikkerhedsstyrelsen skulle afstå fra at gennemføre kontrollen.

Den foreslåede ordning med unge kontrollkøbere adskiller sig således fra politiets efterforskning, idet det alene vil blive anvendt som led i Sikkerhedsstyrelsens generelle risikobaserede kontrol med aldersgrænserne og ikke i tilfælde, hvor der er en rimelig begrundet mistanke om, at en bestemt virksomhed begår strafbare overtrædelser af reglerne. Formålet er således ikke at efterforske lovovertrædelser, men at sikre en effektiv kontrol, der bl.a. varetager et vigtigt hensyn til at nedbringe børn og unges forbrug af tobak, nikotin og alkohol.

Sikkerhedsstyrelsen må ved kontrol ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed. Sikkerhedsstyrelsen vil heller ikke udsende unge, der bevidst fremstår som værende over aldersgrænserne.

Der vil være fokus på grundig oplæring, vejledning og opfølgning med de unge ansatte, og kontrollen vil ske under ledsagelse af en tilsynsførende. Såfremt der sker overtrædelse vil det efter almindelig praksis være den tilsynsførende, som forestår dialog med forhandleren, herunder informerer om reglerne på området, og at der er begået en overtrædelse af aldersgrænserne for salg. Således vil den unge kontrolkøber udelukkende have til opgave at foretage forsøg på køb af de aldersbegrænsede varer. De unge kontrolkøbere vil ikke være direkte involveret i den efterfølgende dialog med forhandleren. Samtidig vil de unge kontrolkøbere ikke skulle arbejde i deres nærområde, således at sandsynligheden for at de møder bekendte m.v. minimeres.

Det foreslås også at stille krav om en mere effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg – dvs. ved internethandel og lignende – af alkoholholdige produkter. Parallelt vil kravene til en mere effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg af tobaks- og nikotinprodukter blive sat i kraft. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Der er også lagt op til brugeroprettelse på lattergasområdet, jf. lov nr. 732 af 13. juni 2023 om ændring af lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere og lov om markedsføring (Skærpelse af regler om markedsføring af lattergas til beruselse og indførelse af mulighed for fængselsstraf).

Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verifikationsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere køberens alder. Det er den der markedsfører produkterne, som har ansvaret for at sikre, at aldersgrænserne bliver overholdt. Det bemærkes, at kravet om elektronisk aldersverificering ikke forudsætter, at borgerens eksakte alder skal bekræftes, men blot at det bekræftes, at borgeren er over aldersgrænsen.

3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Dette lovforslag har til hensigt at styrke indsatsen mod dels tobaks- og nikotinprodukter, der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen, og dels salg af tobaks- og nikotinprodukter samt alkoholholdige drikkevarer til børn og unge under aldersgrænserne. Lovforslaget skal således understøtte den eksisterende regulering, som gennem tiden er indført med det formål at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau.

Det vurderes, at lovforslaget vil kunne bidrage til at nedsætte forbruget af tobak, nikotin og alkohol blandt særligt børn og unge. Eksempelvis skal lovforslaget gøre det lettere for myndigheder at sætte ind mod elektroniske cigaretter med ulovlige kendetegnende aromaer, der kan appellere til børn og unge, så de er mindre tilgængelige. Lovforslaget vurderes på den baggrund særligt at kunne understøtte FN's verdensmål nr. 3 om sundhed og trivsel og nr. 10 om reduktion af ulighed.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget består af flere elementer, der medfører administrative omkostninger for Sikkerhedsstyrelsen, Toldstyrelsen, Skattestyrelsen, politiet, anklagemyndigheden og domstolene. Der er afsat midler som en del af aftalen om en forebyggelsesplan målrettet børn og unges brug af tobak, nikotin og alkohol indgået den 14. november 2023 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti og Alternativet.

For så vidt angår elementet om forbud mod at indføre, købe, besidde m.v. er der i forbindelse med forebyggelsesplanen afsat en økonomisk ramme på 17,8 mio. kr. i 2024 og 30,5 mio. kr. årligt fra 2025 til udgifter i Sikkerhedsstyrelsen, Toldstyrelsen, Skattestyrelsen, politiet, anklagemyndigheden og domstolene. Rammen dækker over udgifter forbundet med håndhævelse af forbuddet mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af elektroniske cigaretter med ulovlige kendetegnende aromaer og for højt nikotinindhold i nærværende lovforslag og samme forbud for tobakssurrogater, som indgår i et senere lovforslag.

For så vidt angår elementet om beslaglæggelse er der i forbindelse med aftalen om forebyggelsesplanen afsat 0,5 mio. kr. i 2024 og 6,3 mio. kr. årligt fra 2025 til Sikkerhedsstyrelsen.

For så vidt angår elementet om styrket alderskontrol er der i forbindelse med aftalen om forebyggelsesplanen afsat 5,0 mio. kr. i 2024 og 15,0 mio. kr. årligt fra 2025 til en samlet alderskontrolindsats i Sikkerhedsstyrelsen.

I det omfang, at forbruget af tobak, nikotin og alkohol mindskes som følge af lovforslaget, vil der være negative provenumæssige konsekvenser for staten. Der foreligger ikke undersøgelser, evalueringer m.v., der gør det muligt at foretage provenuberegninger heraf.

Det vurderes, at lovforslaget vil give positive implementeringsmæssige konsekvenser i form af en mere effektiv kontrol og håndhævelse af lovgivningen. Dels, at Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at foretage beslaglæggelse, så færre myndigheder involveres. Dels at Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at anvende unge kontrolkøbere så alderskontrollen bliver mere effektiv.

Det vurderes, at lovforslaget herudover ikke har økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for stat, regioner og kommuner.

Lovforslaget vurderes at leve op til principperne for digitaliseringsklar lovgivning, i det omfang principperne er relevante. Dette indebærer bl.a., at kravene til en mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg er udformet så det gør det muligt at anvende eksisterende offentlig it-infrastruktur som f.eks. MitID, jf. princip 6, samt at det giver mulighed for effektiv it-anvendelse i kontroløjemed, jf. princip 7.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med lovforslaget sættes ind over for tobaks- og nikotinprodukter, der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen i Danmark, og situationer hvor der sker salg af tobak, nikotin og alkohol til børn og unge under aldersgrænserne. Lovforslaget understøtter således altovervejende allerede eksisterende regulering og krav. Det bemærkes hertil, at de erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger skal belyse konsekvenserne for virksomheder, som overholder reglerne.

Med lovforslaget vurderes der ikke at være administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Der vurderes imidlertid at være øvrige efterlevelseseomkostninger jf. nedenstående, men disse vurderes at være under bagatelgrænsen på 10 mio. kr. og kvantificeres derfor ikke yderligere.

De øvrige efterlevelseseomkostninger indebærer, at der med lovforslaget foreslås et dokumentationskrav i forbindelse med en undtagelse til forbuddet mod indførsel, køb, besiddelse m.v. Dette medfører konsekvenser for erhvervslivet, da den tilstrækkelige dokumentation skal sikres. Dokumentationskravet vil dog bestå af fremvisning af faktura, dokumentation for leveringssted og lignende. Det vil derfor alt andet lige omfatte oplysninger, som erhvervslivet i forvejen vil have til rådighed.

De øvrige efterlevelseseomkostninger indebærer også, at der med lovforslaget foreslås at stille krav om en mere effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg af tobak, nikotin og alkohol.

Kravet forventes at medføre omstillings- og evt. driftsomkostninger for erhvervslivet i forbindelse med, at alle detailforhandlere af tobak, nikotin og alkoholholdige drikkevarer ved fjernsalg, skal implementere et system, der effektivt verificerer, at der ikke sælges til købere under den fastsatte aldersgrænse. Der stilles imidlertid ikke krav til, hvilket konkret system forhandlerne skal anvende, og omkostningens størrelse vil afhænge af den konkrete metode, der vælges. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation, som det er gjort på lattergasområdet, eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verifikationsløsninger. Det centrale er, at detailforhandleren implementerer et system, der effektivt verificerer, om køberen er over den fastsatte aldersgrænse. Alderskontrolsystemet skal også tage hensyn til beskyttelse af forbrugernes personlige oplysninger. Kravet om effektiv aldersverificering ved fjernsalg vil som udgangspunkt være gældende for både danske og udenlandske hjemmesider, der sælger produkterne til danske forbrugere. Kravet formodes at omfatte ikke langt over 650 danske forhandlere.

Såfremt MitID tilvælges som aldersverifikationssystem, for-

ventes forhandleren at have omstillingsomkostninger, såfremt de ikke allerede er tilkøbt MitID i anden sammenhæng. Omstillingsomkostningerne afhænger af den enkelte MitID-broker, som er en privat virksomhed, der faciliterer adgangen til MitID-systemet. Omkostningerne herved kan således ikke angives. Hertil vil forhandleren have omkostninger dels via gebyrer til brokerne, dels via den enkelte forhandlers omkostninger til udvikling af dennes webbutik. Prisen per transaktion, dvs. prisen per gang aldersverificering anvendes, afhænger af den enkelte broker, og løsningen derne har udviklet. Det er derfor ikke muligt at angive en generel pris. Det er ikke muligt at estimere, hvor mange transaktioner i nethandlen, der indeholder tobak, nikotin og/eller alkoholholdige drikkevarer. Det bemærkes, at der allerede er virksomheder, der f.eks. bruger MitID til verificering.

Det vil afhænge af forhandlerens konkrete ønsker og behov, hvordan en løsning til aldersverificering vil se ud, og hvordan den implementeres. Metodefriheden bevirker også, at den enkelte forhandler kan vælge den metode, som er mest omkostningseffektiv for dem, så længe det sikres, at metoden effektivt verificerer køberens alder. Det bemærkes, at et krav om at drive et alderskontrolsystem ved fjernsalg på tværs af grænser også fremgår af tobaksvaredirektivets artikel 18, stk. 4.

Det foreslås med lovforslaget, at bestemmelserne om en mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg sættes i kraft d. 1. oktober 2024. Således gives der rimelig tid til, at forhandlere kan afdække, hvilken aldersverificeringsløsning de ønsker at anvende og få den implementeret. Ligeledes vil der i perioden frem mod d. 1. oktober 2024 kunne ske en markedsudvikling og øget konkurrence på området, idet flere aldersverificeringsløsninger kan udvikles og tilbydes forhandlerne.

I forlængelse af ovenstående er lovforslaget innovationsvenligt og teknologineutralt, idet forhandlere, der markedsfører tobak, nikotin og alkohol ved fjernsalg ikke skal anvende en specifik metode til at sikre, at aldersgrænsen for produkterne overholdes. Aldersverifikationskravet påvirker således ikke virksomheders eller iværksætteres muligheder for at teste, udvikle og anvende nye teknologier og innovation. Kravet om elektronisk aldersverificering forudsætter ikke, at borgernes eksakte alder bekræftes, men blot at det bekræftes, at borgeren er over aldersgrænsen. Således minimeres data, hvilket fremmer brugen af sikkerheds- og privatlivsfremmende teknologier. Relevansen for sikkerheds- og privatliv vil påvirkes af den valgte metode, da nogle metoder vil kræve mere data end andre. Lovforslaget vurderes herudover ikke at være relevant i forhold til innovations- og iværksættertjekket.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Med lovforslaget pålægges borgerne et større ansvar for at vurdere, om elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin indeholder ulovlige kendetegnende aroma-

er og/eller et for højt indhold af nikotin inden evt. indførsel, køb, besiddelse m.v., idet de fremover vil kunne blive straffet herfor. Kendetegnende aromaer og nikotininhold fremgår dog ofte af den online markedsføring af produkterne eller af produkternes emballage og mærkning. Der er ligeledes en undtagelse for rejsegods og besiddelse til privat forbrug med henblik på ikke at kriminalisere privatpersoner.

Lovforslaget vurderes ligeledes at have mindre negative administrative konsekvenser for borgere i form af kravet om en mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg. Det foreslås med lovforslaget, at når borgerere fremover køber tobak, nikotin og alkohol ved fjernsalg skal de verificere sig med eksempelvis brugeroprettelse eller en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Dette kan medføre, at et køb fremover vil tage længere tid at gennemføre end i dag.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin er omfattet af den fri bevægelighed for varer, der følger af EUF-traktaten. Medlemsstaterne må derfor som udgangspunkt ikke opstille krav, der hindrer varenes fri bevægelighed. Det følger imidlertid også af EUF-traktaten, at varenes fri bevægelighed kan indskrænkes af hensyn til bl.a. den offentlige sundhed.

Tobaksvaredirektivet (2014/40/EU) fastsætter fælles regler i EU for, hvilke tobaksvarer, urtebaserede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er lovligt at markedsføre. Det er også muligt for medlemsstater at fastsætte nationale regler, der går længere end direktivet.

Særligt i forhold til det foreslåede forbud om indførsel, køb, besiddelse m.v. bemærkes, at tobaksvaredirektivet ikke fastsætter krav om, at medlemsstaterne skal regulere kendetegnende aromaer i elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere, men det fremgår bl.a. af direktivets præambel 47, at medlemsstaterne har ansvaret for vedtagelsen af regler om aromastoffer i forhold til elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere. Danmark har med lov nr. 2071 af 21. december 2020 vedtaget et forbud mod markedsføring i Danmark af elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma. Forbuddet gælder dog ikke for kendetegnende aroma af mentol eller tobak.

Hensynet, der søges varetaget med den eksisterende regulering i hhv. EU og Danmark, er at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau, især for børn og unge.

Med det foreslåede forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. i nærværende lovforslag er det formålet at understøtte kontrollen og håndhævelsen af denne allerede vedtagne regulering. Således vedrører forbuddet alene produkter, der i forvejen enten ikke er i overensstemmelse med kravene i EU, som følge af for højt nikotininhold, eller kravene i Danmark, som følge af ulovlige kendetegnende aromaer. Forbuddet medfører ikke, at flere produkter bliver ulovlige at markedsføre m.v. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det foreslåede forbud er i overensstemmelse med EU-retten.

Særligt i forhold til de foreslåede bestemmelser om krav til et mere effektivt alderskontrollsystem ved fjernsalg bemærkes, at det følger af tobaksvaredirektivets artikel 18, stk. 4, at detailsalgssteder, der driver fjernsalg på tværs af grænser, skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at den forbruger, der køber produktet, har den mindstealder, der er fastsat i bestemmelsesmedlemsstatens nationale lovgivning. Dette er implementeret i § 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v. og § 15, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v. Med nærværende lovforslag stilles der krav om en mere effektiv aldersverificering end den nuværende, således vil det fremover ikke være tilstrækkeligt, hvis den der markedsfører produkterne, f.eks. har et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er over aldersgrænsen. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det foreslåede krav om en mere effektiv aldersverificering er i overensstemmelse med EU-retten.

De foreslåede bestemmelser i lovforslaget om beslaglæggelse vurderes ikke relevante i forhold til EU-retten.

Lovforslaget i sin helhed har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationsfundets tjenester (kodifikation).

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. februar 2024 til den 7. marts 2024 (29 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alkohol og Samfund, Akademikernes Centralorganisation (AC), Arbejdsgiverforeningen KA, Arbejdstilsynet, Astma-Allergi Forbund, Becig, Blå Kors, Branche-Danmark, British American Tobacco, Bryggeriforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Center for Hjerneskade, Coop Danmark, Dagrofa, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Farmaceutiske Selskab, Danmarks Lungeforening, Danmarks Restauranter og Cafeer (DRC), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk e-Damper Forening (DADAFO),

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Lungemedicinsk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Distriktpsykiatri, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Fysioterapeuter, Danske Gymnasieelevers Sammenlutning, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Skoleelever, Danske Tandplejere, Danske Ældreråd, Dataetisk Råd, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Ethiske Råd, Diabetesforeningen, Efumma, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fag og Arbejde (FOA), Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fagligt Fællesforbund – 3F, Farmakonomforeningen, Finans Danmark, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Lægestuderende (FADL), Foreningen af Speciallæger, Foreningen for Dansk Internet Handel, Foreningen for Parallelimportører af Medicin, Forsikring og Pension, Færøernes landsstyre, Gejser, Gigtforeningen, Hjerteforeningen, HK - Handel, Hotel-, Restaurant - & Turisterhvervet (HORESTA), House of Oliver Twist A/S, Industriforeningen for generiske og biosemilære lægemidler, Japan International Tobacco, Jordemoderforeningen, KFUM' s Sociale Ar-

bejde, Kirkens Korshær, Komiteen for Sundhedsoplysning, Kommunernes Landsforening (KL), Kræftens Bekæmpelse, Landsorganisationen for sociale tilbud, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lægeforeningen, Lægemedelindustriforeningen, Medicoindustrien, Metal Ungdom, Mødrehjælpen, Naalakkersuisut, National Videnskabsetisk Komité, Nationalt Center for Etik, Nikotinbranchen, Nærbutikkernes Landsforening, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet (NNF), Offentligt Ansattes Organisationer (OAO), Parallelimportørforeningen af lægemidler, Patientforeningen, Patientforeningen Danmark, Pharmadankmark, Pharmakon, Philip Morris, Praktiserende Lægers Organisation, Praktiserende Tandlægers Organisation, Rigsrevisionen, Røgfri Fremtid, Rådet for Socialt Udsatte, Salling Group, Skole og Forældre, Smoke Solution, SSP-Samrådet, Sund By Netværket, Sundhed Danmark - Foreningen af danske sundhedsvirksomheder, Sundhedskartellet, Swedish Match, Sygeforsikringen "Danmark", Tandlægeforeningen, Tobaksindustrien, Tobaksproducenterne, Veterinærmedicinsk Industriforening (VIF), Ældresagen og Yngre Læger.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Et eventuelt reduceret forbrug af tobak, nikotin og alkohol kan på længere sigt mindske udgifter til sundhedsvæsenet m.v. Der foreligger ikke undersøgelser, evalueringer m.v., der gør det muligt at foretage beregninger heraf.	Kontrol- og håndhævelsesudgifter til Sikkerhedsstyrelsen, Toldstyrelsen, Skattestyrelsen, politiet, Anklagemyndigheden og domstolene. I det omfang at forbruget af tobak, nikotin og alkohol mindskes, vil der være negative provenumæssige konsekvenser for staten. Der foreligger ikke undersøgelser, evalueringer m.v., der gør det muligt at foretage beregninger heraf.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslæggelse uden involvering af politiet og vil kunne føre en mere effektiv alderskontrol ved anvendelse af unge kontrolkøbere m.v.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	De øvrige efterlevelseskonsekvenser vurderes at være under bagatelgrænsen på 10 mio. kr. og kvantificeres derfor ikke yderligere.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Forventes at medføre administrative konsekvenser for borgerne, da de vil skulle forholde sig til, om elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin er i overensstemmelse med reglerne for så vidt angår kendetegnen-

		de aromaer og nikotinindhold. Ligeledes vil borgerne alt andet lige skulle bruge mere tid på aldersverificering ved køb af tobak, nikotin og alkohol ved fjernsalg.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Formålet med lovforslaget er at beskytte den offentlige sundhed ved at styrke kontrollen og håndhævelsen med den allerede eksisterende regulering i hhv. EU og Danmark. Således vedrører forbuddet mod indførsel, køb, besiddelse m.v. alene produkter, der i forvejen ikke er i overensstemmelse med kravene i enten EU eller Danmark. Det medfører ikke, at nye produkter bliver ulovlige at markedsføre m.v. For så vidt angår kravene til en mere effektiv aldersverificering henvises til tobaksvaredirektivets artikel 18, stk. 4. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikkeerhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 2 i lov om tobaksvarer m.v., hvad der skal forstås ved en række begreber i loven. Af § 2, nr. 17, fremgår det, at der ved en fabrikant skal forstås enhver fysisk eller juridisk person, som fremstiller en tobaksvarer eller et urtebaseret rygeprodukt eller får sådanne varer eller produkter konstrueret eller fremstillet og markedsført under sit navn eller varemærke.

Det foreslås, at der i § 2, nr. 17, efter »en tobaksvarer« indsættes », et tobakssurrogat«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at definitionen af fabrikant også omfatter tobakssurrogater, eftersom lov om tobaksvarer m.v. ligeledes regulerer denne produkttype. Bestemmelsen har således alene til formål at omfatte flere produkter af definitionen.

Til nr. 2

Det fremgår af § 2 i lov om tobaksvarer m.v., hvad der skal forstås ved en række begreber i loven. Af § 2, nr. 18, fremgår det, at der ved importør skal forstås ejeren af eller en fysisk eller juridisk person med rådighedsret over tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter, der er blevet indført på Den Europæiske Unions område. Af § 2, nr. 19, fremgår det, at der ved distributør skal forstås enhver fysisk eller

juridisk person bortset fra en fabrikant eller importør, som markedsfører tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter med undtagelse af salg til forbrugerne. Af § 2, nr. 20, fremgår det, at der ved detailforhandler skal forstås enhver fysisk eller juridisk person, der markedsfører tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter til forbrugerne. Af § 2, nr. 21, fremgår det, at der ved markedsføring skal forstås at gøre tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter tilgængelige for forbrugere mod eller uden betaling. I tilfælde af fjernsalg på tværs af grænser anses varen eller produktet for at være blevet markedsført i det land, hvor forbrugeren befinder sig.

Det foreslås, at der i § 2, nr. 18-21, efter »tobaksvarer« indsættes », tobakssurrogater«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at definitionen af importør, distributør, detailforhandler og markedsføring også omfatter tobakssurrogater, eftersom lov om tobaksvarer m.v. ligeledes regulerer denne produkttype. Bestemmelsen har således alene til formål at omfatte flere produkter af definitionerne.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2 i lov om tobaksvarer m.v., hvad der skal forstås ved en række begreber i loven.

Det foreslås, at der i lovens § 2 som nr. 32 indsættes en definition af alderskontrolsystem, hvor definitionen af et alderskontrolsystem er et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugers alder elektronisk er i overensstemmelse med aldersgrænsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der tilføjes en defi-

inition af alderskontrolsystem i loven. Den foreslåede definition gennemfører den tilsvarende definition i tobaksvaredirektivets artikel 2, nr. 36, i dansk ret.

Alderskontrolsystemet skal bekræfte, at forbrugers alder er i overensstemmelse med den fastsatte aldersgrænse, dvs. at forbrugeren har den relevante minimumsalder, systemet skal ikke nødvendigvis bekræfte borgerens eksakte alder. Det følger også af definitionen, at det skal være et IT-system. Ved IT-system kan eksempelvis forstås brug af MitID eller brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation. Det bemærkes, at ved brug af MitID afgives mere information end blot om forbrugeren har den relevante minimumsalder.

Tilføjjelsen af definitionerne har ikke i sig selv til hensigt at ændre reguleringen på området. Der henvises dog til lovforslagets § 1, nr. 5, hvormed der fastsættes krav til et alderskontrolsystem ved fjernsalg.

Tilsvarende definition foreslås indsat i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 4

Overskriften til kapitel 7 i lov om tobaksvarer m.v. er »Fjernsalg på tværs af grænser».

Efter § 2, nr. 13, i lov nr. 2071 af 21. december 2020 skal overskriften til kapitel 7 nyaffattes, hvorefter fjernsalg på tværs af grænser ændres til fjernsalg. Sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 2, nr. 13, da det først skal sikres, at den rette tilgængelige løsning til et alderskontrolsystem kan implementeres hos forhandlerne. Bestemmelsen er endnu ikke sat i kraft.

Det foreslås, at *overskriften* affattes således: »Fjernsalg«.

Ændringen skal ses i sammenhæng med, at der nu er en tilgængelig løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem, som kan implementeres hos forhandlere, og som kan sættes i kraft. Løsningen foreslås implementeret med lovforslagets § 1, nr. 5, og som følge heraf er det i § 4, nr. 1, foreslået at ophæve § 2, nr. 13 og 14, i lov nr. 2071 af 21. december 2020.

Forslaget indebærer, at overskriften til kapitel 7 ændres i forbindelse med indføjjelsen af et alderskontrolsystem, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 5

Det fremgår af § 23, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v. at den, der vil markedsføre tobaksvarer til forbrugere her i landet eller i et andet EU-/EØS-land ved hjælp af fjernsalg på tværs af grænser, skal, inden markedsføjjeringen påbegyndes, lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Markedsføjjeringen må først påbegyndes, når Sikkerhedsstyrelsen har bekræftet, at registreringer har fundet sted.

Det følger af samme lovs § 24, stk. 1, at detailforhandlere af tobaksvarer, der er registreret efter § 23, stk. 1, skal drive et alderskontrolsystem.

Det fremgår af § 2, nr. 13, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, at overskriften til kapitel 7 skal nyaffattes, hvorefter fjernsalg på tværs af grænser ændres til fjernsalg. Efter samme lovs § 2, nr. 14, skal der i § 24, stk. 1, efter »tobaksvarer« indsættes », tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter«, og », der er registreret efter § 23, stk. 1,« skal udgå.

Ændringerne medfører, at pligten til at drive et alderskontrolsystem fremover vil påhvile alle detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der markedsfører via fjernsalg, og ikke kun dem, der markedsfører via fjernsalg over landegrænser. Alderskontrolsystemet skal benyttes ved handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der mere effektivt verificerer køberens alder.

Efter § 7, stk. 7, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, fastsætter sundhedsministeren tidspunktet for ikrafttrædelsen af lovens § 2, nr. 13 og 14, da det først skal sikres, at den rette tilgængelige løsning til et alderskontrolsystem kan implementeres hos forhandlerne. De to bestemmelser er endnu ikke sat i kraft.

Det foreslås i § 24, stk. 1, at »tobaksvarer, der er registreret efter § 23, stk. 1, skal drive et alderskontrolsystem« ændres til »tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter skal ved fjernsalg drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år«.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at der nu er en tilgængelig løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem, som kan implementeres hos forhandlere, og som kan sættes i kraft.

Det er foreslået i lovforslagets § 4, nr. 1, at § 2, nr. 14, i lov nr. 2071 af 21. december 2020 ophæves som en konsekvens af den foreslåede ændring af lovens § 24, stk. 1.

Den foreslåede ændring vil ligeledes medføre, at det fremgår, at alderskontrolsystemet på salgstidspunktet skal kontrollere, at forbrugeren lever op til aldersgrænsekravene. Den foreslåede ændring vil medføre, at bestemmelsen i højere grad afspejler tobaksvaredirektivets artikel 18, stk. 4.

Med salgstidspunkt skal forstås det tidspunkt, hvor købet foretages. Aldersverifikationen vil således skulle ske, når kunden søger at gennemføre købet på den pågældende hjemmeside eller app. Såfremt kundens alder ikke er over den fastsatte aldersgrænse skal anmodningen om køb ikke accepteres for den pågældende vare.

Den foreslåede ændring vil – som det også fulgte af bemærkningerne til § 2, nr. 14, i lov nr. 2071 af 21. december

2020, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 61 som fremsat, s. 41 – betyde, at detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter skal drive et alderskontrolsystem. En pligt til at drive et alderskontrolsystem vil således fremover påhvile alle detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der markedsfører via fjernsalg, og ikke kun dem, der markedsfører via fjernsalg over landegrænser.

Bestemmelsen indebærer, at det fremover ikke er tilstrækkeligt med f.eks. et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er fyldt 18 år. Der skal således ske en verificering af en købers alder, således at det sikres, at personer under 18 år ikke kan købe tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.

Der vil ikke blive udviklet en central løsning, som forhandlere kan benytte til aldersverificeringen. Det vil således være den enkelte forhandlers ansvar at have et alderskontrolsystem, der effektivt kan verificere køberens alder i forbindelse med et salg. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation, som det er gjort på lattergasområdet, eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verificationsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere køberens alder.

Der vil ikke være noget til hinder for, at samme virksomhed vælger flere forskellige aldersverifikationsløsninger afhængigt af, hvad der passer bedst til de forskellige salgskanaler, virksomheden måtte rumme.

Alderskontrolsystemet skal benyttes ved fjernsalg, fx handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der effektivt verificerer køberens alder.

Det vil påhvile detailforhandleren at sikre, at der ikke sælges tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter til børn og unge under 18 år i strid med reglerne i § 1, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og den foreslåede § 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Såfremt der er flere parter involveret i et salg, vil ansvaret for alderskontrol påhvile den umiddelbare aftalepart – det vil sige den part, som forbrugeren indgår salget ved. Dette vil kunne være relevant ifm. salg gennem tredjepart, fx ved bestilling af take-away og dagligvarer.

Kravet om en mere effektiv aldersverificering vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra i, i forordning om digitale tjenester, herunder onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder indenfor forordningens totalharmoniserede område.

I § 24, stk. 2, i lov om tobaksvarer m.v. har sundhedsmini-

steren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om alderskontrolsystemet nævnt i stk. 1, herunder om de nærmere krav til systemet, og om detailforhandlers pligt til at give Sikkerhedsstyrelsen oplysninger om systemets indhold og anvendelse. Bemyndigelsen er anvendt i § 21 i bekendtgørelse nr. 780 af 13. juni 2023.

Som følge af den foreslåede ændring i § 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v. vil der i bekendtgørelsen tilsvarende blive beskrevet, at detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter ved fjernsalg skal drive et alderskontrolsystem, der effektivt verificerer, at der ikke sælges til købere under den fastsatte aldersgrænse. Det kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID.

§ 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v. vedrører krav til aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.

Bestemmelsen skal ses i forlængelse af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. Det fastsættes i § 1 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter ikke må sælges til personer under 18 år. Det fastsættes i § 2 a, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at den der erhvervsmæssigt sælger tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter på fysiske salgssteder, skal kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år. Det fastsættes i § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at den, der erhvervsmæssigt markedsfører tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Som følge af at der med den foreslåede ændring vil være krav om en mere effektiv aldersverificering for alle detailforhandlere ved fjernsalg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, er det foreslået i lovforslagets § 3, nr. 1, at ophæve § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Der indføres et tilsvarende krav til effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere i lovforslagets § 2, nr. 5, og for alkoholholdige drikkevarer i lovforslagets § 3, nr. 2-3.

Med kravet om et mere effektivt alderskontrolsystem sikres bedre håndhævelse af aldersgrænsen for salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter. Kravet omfatter ikke en specifik verificationsmetode, men at der sikres et system, der effektivt kan verificere køberens alder. Således vil forhandlerne i forbindelse med myndighedernes kontrol skulle kunne redegøre for og dokumentere, hvordan den valgte metode effektivt verificerer køberens alder.

Den foreslåede ændring har ikke til hensigt at medføre æn-

dringer ved de gældende strafbemmelser for overtrædelse af § 24, stk. 1, som er fastsat i § 45, stk. 1, nr. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Lov om tobaksvarer m.v. indeholder ingen regler om beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter eller udstyr, der benyttes sammen med disse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret i forhold til, hvilke kontrolbeføjelser Sikkerhedsstyrelsen har henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at der indsættes § 35 a og § 35 b, som nye bestemmelser i kapitel 10.

(§ 35 a)

Det foreslås i § 35 a, stk. 1, at Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen fremover har hjemmel til at foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, når de ved deres kontrol konstaterer, at der er grund til at antage, at produkterne er i strid med strafbelagte regler. Det kan f.eks. være ved markedsføring af tobak, der indtages oralt, som ikke er tilladt efter § 13 i lov om tobaksvarer m.v. og som er strafbelagt efter § 45, stk. 1, nr. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Sikkerhedsstyrelsen vil også fremover have hjemmel til at foretage beslaglæggelse af udstyr, der benyttes sammen med tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, når de ved deres kontrol konstaterer, at der er grund til at antage, at det er i strid med strafbelagte regler. Det kan f.eks. være ved markedsføring af udstyr, som gør det muligt at ændre tobaksvarers og urtebaserede rygeprodukters duft eller smag eller deres røgudviklingsintensitet, som ikke er tilladt efter § 15 a i lov om tobaksvarer m.v. og som er strafbelagt efter § 45, stk. 1, nr. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Sikkerhedsstyrelsen vil kunne beslaglægge tobaksvarer m.v. i de tilfælde, hvor der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som

bevis eller bør konfiskeres. Hjemlen til beslaglæggelse omfatter således strafbelagte regler i lov om tobaksvarer m.v. og tilhørende bekendtgørelser til loven, samt strafbelagte regler i forordninger i relation til lov om tobaksvarer m.v., det gælder f.eks. Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/574 af 15. december 2017 om tekniske standarder for oprettelse og drift af et sporbarhedssystem for tobaksvarer og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 af 20. juni 2019 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse og om ændring af direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011.

Hjemlen til beslaglæggelse omfatter den på det tidspunkt gældende og strafbelagte lovgivning på området.

At der er grund til at antage, at produkterne er i strid med strafbelagte regler og kan tjene som bevis eller bør konfiskeres skal forstås i overensstemmelse med retsplejelovens § 802.

Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at kunne beslaglægge gælder også for produkter, der efterfølgende vil kunne lovliggøres. Det afgørende for, hvorvidt der kan foretages beslaglæggelse, er produktets status på fundtidspunktet.

Sikkerhedsstyrelsen vil i den enkelte sag efter vanlig praksis foretage en konkret vurdering af, om der skal ske beslaglæggelse, herunder om beslaglæggelse vil være proportionel.

Det foreslås i § 35 a, stk. 2, at produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. stk. 1, snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen skal mærke beslaglagte produkter og indføre dem i en kosterrapport. Med bestemmelsen stilles de samme krav til Sikkerhedsstyrelsen, som der stilles til politiets beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 807, stk. 5.

Det foreslås i § 35 a, stk. 3, at beslaglæggelse foretaget i medfør af stk. 1 skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at retsplejelovens regler om beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 74 finder anvendelse, når Sikkerhedsstyrelsen i medfør af den foreslåede § 35 a, stk. 1, beslaglægger genstande.

Der skal imidlertid sondres mellem beslaglæggelse inden for og uden for strafferetsplejen. Det vil i den forbindelse være afgørende, om en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse. Hvis der foreligger en sådan mistanke, kan der alene tilvejebringes oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, efter reglerne i retsplejeloven.

Det er desuden forudsat med den foreslåede bestemmelse, at Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen, hvor der kan opstå

grundlag for at beslaglægge de omfattede genstande, ikke med rimelig grund har en mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, begås strafbare overtrædelser.

Med rimelig grund skal forstås i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund forud for kontrollen mistænker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, begås strafbare lovovertrædelser vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven. Det vil som konsekvens heraf være nødvendigt at inddrage politiet og anklagemyndigheden, som er de rette myndigheder med kompetence til strafforfølgelse efter retsplejeloven.

Der må således ikke forud for kontrollen foreligge en mistanke om et konkret strafbart forhold, som kan henføres til én eller flere bestemte personer. At der skal være en rimelig grund til en sådan mistanke indebærer, at mistanken skal være baseret på fornødne, konkrete, objektive oplysninger. Om dette er tilfældet, vil bero på en samlet, konkret vurdering i den enkelte situation i overensstemmelse med de almindelige principper og retningslinjer på området.

Er der tale om ren stikprøvekontrol, foreligger der således ikke en mistanke med rimelig grund. Det samme gælder i tilfælde, hvor en myndighed f.eks. ønsker at undersøge forhold, som kun muligvis kan give anledning til mistanke, f.eks. på grund af generelle erfaringer med en bestemt branche eller virksomhed. En mere almindelig, erfaringsbaseret fornemmelse hos den pågældende myndighed om, at der kan være noget galt, indebærer således ikke, at der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Er der tilstrækkelig mistanke om et strafbart forhold, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven under inddragelse af politiet og anklagemyndigheden. Dette gælder, uanset om mistanken foreligger før iværksættelsen af det pågældende tvangsindgreb, eller først opstår efter, at tvangsindgrebet er iværksat, herunder f.eks. i forbindelse med gennemførelsen af et kontrolbesøg. Det er myndigheden selv, der vurderer, om der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Hvis der forud for kontrollen foreligger mistanke om et strafbart forhold, vil det som udgangspunkt forudsætte rettens forudgående kendelse for at beslaglægges kan foretages, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Formålet må imidlertid forventes næsten altid at ville forspildes, hvis retskendelse skal afventes i sager om ulovlige produkter, når produkterne findes i forbindelse med igangværende kontrol. Sikkerhedsstyrelsen må derfor formodes som oftest at skulle foretage beslaglæggelser på øjemedet, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4. Hvis den, mod hvem indgrebet retter sig, fremsætter anmodning herom, skal Sikkerhedsstyrelsen snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten. Det vil herefter være anklagemyndigheden, der

skal give møde, når der bliver tale om retsmøder inden for strafferetsplejens former. Det vil være Sikkerhedsstyrelsens opgave at levere en fuldt oplyst sag til anklagemyndigheden, således at anklagemyndigheden på fyldestgørende vis for retten kan forelægge spørgsmålet om godkendelse af beslaglæggelsen uden rettens forudgående kendelse samt opretholdelse af beslaglæggelsen.

I tilfælde af uretmæssig beslaglæggelse vil retsplejelovens kapitel 93 a om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning som udgangspunkt kun anvendes på indgreb og handlinger, der ligger efter, at der i sagen er indledt strafferetlig forfølgning. Dette tidspunkt må fastlægges ud fra en konkret vurdering. Der vil dog være en formodning for, at tidspunktet falder sammen med sagens egentlige overgivelse til politiet, således at erstatningskrav, der rejses med henvisning til Sikkerhedsstyrelsens handlinger før dette tidspunkt, skal behandles af Sikkerhedsstyrelsen. Efter administrativ praksis bedømmes erstatningskrav dog efter retsplejelovens kapitel 93 a, hvis de vedrører handlinger og indgreb fra særmyndighedens, i dette tilfælde Sikkerhedsstyrelsens, side, som har en nær sammenhæng med en senere iværksat politimæssig efterforskning, og hvis indgrebene er opretholdt under den senere strafferetlige forfølgning.

(§ 35 b)

Det foreslås i § 35 b, stk. 1, at told- og skatteforvaltningen kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Skatteforvaltningen vil kunne tage produkter i bevaring. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme situationer, hvor Skatteforvaltningen i forbindelse med deres kontrol finder produkter, som er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde. I disse tilfælde er det relevant, at Skatteforvaltningen kan tage produkterne i bevaring med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, således bevaring vil kunne ske uafhængigt af om produkterne er afgiftspligtige og om afgiften er betalt.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Skatteforvaltningens mulighed for at tage produkter i bevaring skal ses som en ganske midlertidig foranstaltning, hvorved Skatteforvaltningen kan fjerne produkter fra markedet, som formodes at være i strid med strafbelagte regler. Sikkerhedsstyrelsen vil hurtigst muligt, efter produkterne er taget i

bevaring skulle træffe beslutning om, hvorvidt produkterne skal beslaglægges.

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod produkter, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v. Ved henstående skal forstås, at produkterne befinder sig eller er opbevaret hos den pågældende fabrikant, importør, detailhandler m.v.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i forlængelse af den foreslåede § 35 a, hvormed Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til den foreslåede § 35 a.

Hvis den, som indgrebet retter sig imod, anmoder om, at sagen indbringes for retten, foranlediger Skatteforvaltningen hurtigst muligt, at sagen overdrages til Sikkerhedsstyrelsen, der herefter, hvis Sikkerhedsstyrelsen vurderer, at varerne skal beslaglægges, indbringer sagen for retten inden for 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Det foreslås i § 35 b, stk. 2, at told- og skatteforvaltningen kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Skatteforvaltningen vil kunne tage produkter i bevaring. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme situationer, hvor Skatteforvaltningen i forbindelse med deres kontrol finder produkter, som er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde. I disse tilfælde er det relevant, at Skatteforvaltningen kan tage produkterne i bevaring med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, således bevaring vil kunne ske uafhængigt af om produkterne er afgiftspligtige og om afgiften er betalt.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Skatteforvaltningens mulighed for at tage produkter i bevaring skal ses som en ganske midlertidig foranstaltning, hvormed Skatteforvaltningen kan fjerne produkter fra markedet, som formodes at være i strid med strafbelagte regler. Sikker-

hedsstyrelsen vil hurtigst muligt, efter produkterne er taget i bevaring skulle træffe beslutning om, hvorvidt produkterne skal beslaglægges.

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod produkter, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i forlængelse af den foreslåede § 35 a, hvormed Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til den foreslåede § 35 a.

Hvis den, som indgrebet retter sig imod, anmoder om, at sagen indbringes for retten, foranlediger Skatteforvaltningen hurtigst muligt, at sagen overdrages til Sikkerhedsstyrelsen, der herefter, hvis Sikkerhedsstyrelsen vurderer, at varerne skal beslaglægges, indbringer sagen for retten inden for 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Det foreslås i § 35 b, stk. 3, at Sikkerhedsstyrelsen til sikring af told og afgifter kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til told- og skatteforvaltningen.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne tage produkter i bevaring. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen i forbindelse med deres kontrol finder produkter, hvor der udestår told og afgifter. I disse tilfælde er det relevant, at Sikkerhedsstyrelsen kan tage produkterne i bevaring med henblik på overdragelse af produkterne til Skatteforvaltningen, således bevaring vil kunne ske uafhængigt af om produkterne er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at tage produkter i bevaring skal ses som en ganske midlertidig foranstaltning, hvormed Sikkerhedsstyrelsen kan fjerne produkter fra markedet, hvor der udestår told og afgifter. Skatteforvaltningen vil hurtigst muligt, efter produkterne er taget i bevaring skulle træffe beslutning om, hvorvidt produkterne skal beslaglægges.

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod produkter, som

er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v. Ved henstående skal forstås, at produkterne befinder sig eller er opbevaret hos den pågældende fabrikant, importører eller detailforhandlere m.v.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af toldlovens § 83, hvormed Skatteforvaltningen blandt andet har hjemmel til at tilbageholde varer, der er unddraget afgift eller forsøgt unddraget afgift.

Hvis den, som indgrebet retter sig imod, anmoder om, at sagen indbringes for retten, foranlediger Sikkerhedsstyrelsen hurtigst muligt, at sagen overdrages til Skatteforvaltningen, der herefter, hvis Skatteforvaltning vurderer, at varerne skal beslaglægges, indbringer sagen for retten inden for 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af § 2 i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvad der skal forstås ved en række begreber i loven. Af § 2, nr. 6, fremgår det, at der ved en fabrikant skal forstås enhver fysisk eller juridisk person, som fremstiller en elektronisk cigaret eller en genopfyldningsbeholder med nikotin eller får dem konstrueret eller fremstillet og markedsført under sit navn eller varemærke.

Det foreslås, at der i § 2, nr. 6, efter »genopfyldningsbeholder med« indsættes »og uden«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at definitionen af fabrikant også omfatter elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere uden nikotin, eftersom lov om elektroniske cigaretter m.v. ligeledes regulerer denne produkttype. Bestemmelsen har således alene til formål at omfatte flere produkter af definitionen.

Til nr. 2

Det fremgår af § 2 i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvad der skal forstås ved en række begreber i loven. Af § 2, nr. 7, fremgår det, at der ved en importør skal forstås ejeren af eller en fysisk eller juridisk person med rådighedsret over elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er blevet ført ind på EU's område. Af § 2, nr. 8, fremgår det, at der ved distributør skal forstås enhver fysisk eller juridisk person, bortset fra en fabrikant eller importør, som markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin med undtagelse af salg til forbrugerne. Af § 2, nr. 9, fremgår det, at der ved en detailforhandler skal forstås enhver fysisk eller juridisk person, der markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin til forbrugerne.

Det foreslås, at der i § 2, nr. 7-9, efter »genopfyldningsbeholder med« indsættes »og uden«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at definitionen af importør, distributør og detailforhandler også omfatter elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere uden nikotin, eftersom lov om elektroniske cigaretter m.v. ligeledes regulerer denne produkttype. Bestemmelsen har således alene til formål at omfatte flere produkter af definitionen.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2 i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvad der skal forstås ved en række begreber i loven.

Det foreslås, at der i lovens § 2 som nr. 12 indsættes en definition af alderskontrollsystem, hvor definitionen af et alderskontrollsystem er et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugerens alder elektronisk er i overensstemmelse med aldersgrænsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der tilføjes en definition af alderskontrollsystem i loven. Den foreslåede definition gennemfører den tilsvarende definition i tobaksvaredektivets artikel 2, nr. 36, i dansk ret.

Alderskontrollsystemet skal bekræfte, at forbrugerens alder er i overensstemmelse med den fastsatte aldersgrænse, dvs. at forbrugeren har den relevante minimumsalder, systemet skal ikke nødvendigvis bekræfte borgerens eksakte alder. Det følger også af definitionen, at det skal være et IT-system. Ved IT-system kan eksempelvis forstås brug af MitID eller brug af brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation. Det bemærkes, at ved brug af MitID afgives mere information end blot om forbrugeren har den relevante minimumsalder.

Tilføjelsen af definitionerne har ikke i sig selv til hensigt at ændre reguleringen på området. Der henvises dog til lovforslagets § 2, nr. 4 og 5, hvormed der fastsættes krav til et alderskontrollsystem ved fjernsalg.

Tilsvarende definition foreslås indsat i lov om tobaksvarer m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 4

Det fremgår af § 15, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at det ikke er tilladt at markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin over for personer under 18 år. Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at den, der erhvervsmæssigt sælger elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin på fysiske salgssteder, skal kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år. Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at den, der erhvervsmæssigt markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin ved fjernsalg, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år. Det fremgår af bestemmelsens stk. 4, at detailforhandlere af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin, der

er registreret efter § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrolsystem, jf. stk. 5.

Det fremgår af § 2, nr. 5, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, at der i § 15, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v. efter »efter« indsættes »§ 5 a, stk. 1, eller«.

Ændringen medfører, at pligten til at drive et alderskontrolsystem fremover vil skulle påhvile alle detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, der markedsfører via fjernsalg, og ikke kun dem, der markedsfører via fjernsalg over landegrænser. Alderskontrolsystemet skal benyttes ved handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der mere effektivt verificerer køberens alder.

Efter § 6, stk. 3, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren tidspunktet for ikrafttrædelsen af lovens § 2, nr. 5, da det først skal sikres, at den rette tilgængelige løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem kan implementeres hos forhandlerne. Bestemmelsen er endnu ikke sat i kraft.

Det foreslås, at § 15, stk. 3, ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der fremover ikke vil være krav til, at den, der erhvervsmæssigt markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

§ 15, stk. 3, blev indført med lov nr. 738 af 13. juni 2023 med henblik på at fastsætte, hvilke krav, der gælder til aldersverificering ved online salg af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin indtil indenrigs- og sundhedsministeren kunne sætte bestemmelserne vedrørende krav til at drive et mere effektivt alderskontrolsystem i kraft. Dette krav indsættes med lovforslagets § 2, nr. 5, som konsekvens heraf foreslås det, at § 15, stk. 3, ophæves.

Der henvises også til lovforslaget § 5, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede ændring medfører endvidere, at § 15, stk. 4 og 5, bliver til stk. 3 og 4. Det er hensigten, at § 15, stk. 4, der bliver stk. 3, omfattes af § 15 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. Der foretages således ikke ændringer af § 15 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., som følge af lovforslagets § 2, nr. 4.

Til nr. 5

Det fremgår af § 15, stk. 4, at detailforhandlere af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er registreret efter § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrolsystem, jf. stk. 5.

Det fremgår af § 2, nr. 5, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, at

der i § 15, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v. efter »efter« indsættes »§ 5 a, stk. 1, eller«. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af lovens § 2, nr. 5, da det først skal sikres, at den rette tilgængelige løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem kan implementeres hos forhandlerne. Bestemmelsen er endnu ikke sat i kraft.

Det foreslås, at der i § 15, stk. 4, der bliver stk. 3, indsættes efter »med«: »og uden«, og »der er registreret efter § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrolsystem, jf. stk. 5« ændres til: »skal ved fjernsalg drive et alderskontrolsystem, hvorved det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år, jf. stk. 4«.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at der nu er en tilgængelig løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem, som kan implementeres hos forhandlere, og som kan sættes i kraft.

Det er foreslået i lovforslagets § 5, nr. 1, at § 2, nr. 5, i lov nr. 738 af 13. juni 2023 ophæves som en konsekvens af den foreslåede ændring af lovens § 15, stk. 4, der bliver stk. 3.

Den foreslåede ændring vil også medføre, at kravet til at drive et mere effektivt alderskontrolsystem ikke fastsættes på baggrund af registrering efter § 5 a, stk. 1, og § 13, stk. 1, som der var lagt op til i den vedtagne § 2, nr. 5, i lov nr. 738 af 13. juni 2023. Hensigten er ikke at ændre, hvilke detailforhandlere, der er pålagt kravet, men derimod at sikre, at detailforhandlere, der i strid med loven har undladt at registrere sig, fortsat kan straffes for manglende etablering af et alderskontrolsystem.

Den foreslåede ændring vil ligeledes medføre, at det entydigt fremgår, at kravet også gælder for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere uden nikotin

Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at det fremgår, at alderskontrolsystemet på salgstidspunktet skal kontrollere, at forbrugeren lever op til aldersgrænsekraevne. Den foreslåede ændring vil medføre, at bestemmelsen i højere grad afspejler tobaksvaredirektivets artikel 18, stk. 4.

Med salgstidspunkt skal forstås det tidspunkt, hvor købet foretages. Aldersverifikationen vil således skulle ske, når kunden søger at gennemføre købet på den pågældende hjemmeside eller app. Såfremt kundens alder ikke er over den fastsatte aldersgrænse skal anmodningen om køb ikke accepteres for den pågældende vare.

Den foreslåede ændring vil – som det også fulgte af bemærkningerne til § 2, nr. 5, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, jf. Folketingstidende 2022-23, 2. samling, tillæg A, L 123 som fremsat, s. 18 – betyde, at detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, skal drive et alderskontrolsystem. En pligt til at drive et alderskontrolsystem ved fjernsalg vil således fremover påhvile alle detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, der mar-

kedsfører via fjernsalg, og ikke kun dem, der markedsfører via fjernsalg over landegrænser.

Bestemmelsen indebærer, at det fremover ikke er tilstrækkeligt med f.eks. et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er fyldt 18 år. Der skal således ske en verificering af en købers alder, således at det sikres, at personer under 18 år ikke kan købe elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin.

Der vil ikke blive udviklet en central løsning, som sælgere kan benytte til alderskontrol ved salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin. Det vil således være den enkelte forhandlers ansvar at have et alderskontrollsystem, der effektivt kan verificere køberens alder i forbindelse med et salg. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation, som det er gjort på lattergasområdet, eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verificeringsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere køberens alder.

Der vil ikke være noget til hinder for, at samme virksomhed vælger flere forskellige aldersverifikationsløsninger afhængigt af, hvad der passer bedst til de forskellige salgskanaler, virksomheden måtte rumme.

Alderskontrollsystemet skal benyttes ved fjernsalg, fx handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der effektivt verificerer køberens alder.

Det vil påhvile detailforhandleren at sikre, at der ikke sælges elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin til børn og unge under 18 år i strid med reglerne i § 15, stk. 1, og den foreslåede § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Såfremt der er flere parter involveret i et salg, vil ansvaret for alderskontrol påhvile den umiddelbare aftalepart – det vil sige den part, som forbrugeren indgår salget ved. Dette vil kunne være relevant ifm. salg gennem tredjepart, fx ved bestilling af take-away og dagligvarer.

Kravet om en mere effektiv aldersverificering vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra i, i forordning om digitale tjenester, herunder onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder indenfor forordningens totalharmoniserede område.

I § 15, stk. 5, der bliver stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v. har sundhedsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om alderskontrollsystemet, herunder om krav til systemet, og om detailforhandleres pligt til at give Sikkerhedsstyrelsen oplysninger om systemets indhold og anvendelse. Bemyndigelsen er anvendt i § 15 i bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023.

Som følge af den foreslåede ændring i § 15, stk. 4, der bliver stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v. vil der i bekendtgørelsen tilsvarende blive beskrevet, at detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin ved fjernsalg skal drive et alderskontrollsystem, der effektivt verificerer, at der ikke sælges til købere under den fastsatte aldersgrænse. Det kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID.

Der indføres et tilsvarende krav til effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter i lovforslagets § 1, nr. 5, og for alkoholholdige drikkevarer i lovforslagets § 3, nr. 2-3.

Med kravet om et mere effektivt alderskontrollsystem sikres bedre håndhævelse af aldersgrænsen for salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin. Kravet omfatter ikke en specifik verificeringsmetode, men at der sikres et system, der effektivt kan verificere køberens alder. Således vil forhandlerne i forbindelse med myndighedernes kontrol skulle kunne redegøre for og dokumentere, hvordan den valgte metode effektivt verificerer køberens alder.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 4, hvor det foreslås at ophæve § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Den foreslåede ændring har ikke til hensigt at medføre ændringer ved de gældende straffebestemmelser for overtrædelse af § 15, som er fastsat i § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Lov om elektroniske cigaretter m.v. indeholder ingen regler om forbud mod indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin.

Det foreslås, at der indsættes et nyt kapitel 7 a efter kapitel 7 med en ny § 18 b.

Det foreslås i § 18 b, stk. 1, at det ikke er tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er omfattet af forbuddet i § 25 a, stk. 1, eller overskrider grænsen for nikotinindhold i en nikotinholdig væske som fastsat i medfør af § 7, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det fremover ikke vil være tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin med en kendetegnet aroma af andet end tobak og mentol.

Den foreslåede bestemmelse vil også medføre, at det fremover ikke vil være tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, som overskrider den til enhver tid gældende grænse for nikotinindhold i en nikotinholdig væske. Grænsen for nikotinindholdet er fastsat i § 3 i bekendtgørelse nr. 781 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrolsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. Det fremgår af den gældende bekendtgørelse, at en nikotinholdig væske højst må have et nikotinindhold på 20 mg/ml.

Reglerne om kendetegnende aromaer og nikotinindhold er forhold, som vedrører produkternes indhold. Samtidig vil indhold af kendetegnende aromaer samt nikotinindholdet ofte fremgå af den online markedsføring af produktet eller produktets emballage og mærkning og det vurderes derfor muligt for forbrugere, detailforhandlere m.v. at fastlægge om det er overholdt.

Det bemærkes, at der ved indførsel skal forstås den fysiske flytning af produkter fra et land til et andet land. Indførsel omfatter derfor også post, forsendelser m.v. Hensigten er at omfatte alle måder, hvorpå produkterne kommer ind i landet. Den, der indfører, vil være personen, som medbringer produktet ind i landet, eller den på hvis vegne produktet indføres, f.eks. den der bestiller produktet til Danmark. Virksomheden, der afsender produktet eller transportøren m.v. vil ikke kunne pålægges strafansvar for overtrædelse af denne bestemmelse, medmindre de selvstændigt har pådraget sig strafansvar, eksempelvis ved viden om, at der fragtes ulovlige produkter eller lignende.

Det bemærkes, at køb omfatter situationer, hvor der er sket en transaktion og hvor produktet er ved at overgå fra en part til en anden. Det er eksempelvis i tilfælde, hvor produkterne er bestilt ved fjernsalg.

Det bemærkes, at der ved besiddelse skal forstås situationer, hvor personer har produkter fysisk på sig eller det er let tilgængeligt for den pågældende, f.eks. som en del af deres rejsebagage, i tasker eller i lommer. Det vil også omfatte situationer, hvor produkterne opbevares, eksempelvis i tilknytning til en detailhandler. Ligeledes vil det omfatte situationer, hvor produkterne opbevares på erhvervsmæssige lokationer eller i erhvervsmæssige køretøjer, som detailhandleren har rådighed over. Besiddelse vil også kunne være i en bil, eller på øvrige måder, hvor produkterne er let tilgængelige for den pågældende.

Den foreslåede bestemmelse har til hensigt at understøtte gældende regler, da der i forvejen ikke må markedsføres elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma her i landet, med undtagelse af mentol eller tobak, samt at der er krav om, at en nikotinholdig væske højst må have et nikotinindhold på 20 mg/ml. Den foreslåede bestemmelse skal gøre det muligt for

myndighederne at gribe tidligere ind, da de fremover ikke skal kunne bevise, at der er sket markedsføring.

Det foreslås i § 18 b, stk. 2, at forbuddet efter stk. 1 ikke omfatter tre konkrete tilfælde.

Det foreslås i § 18 b, stk. 2, nr. 1, at forbuddet ikke omfatter rejsegods på op til ti enheder til eget forbrug og besiddelse på op til ti enheder til eget forbrug.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at rejsegods og besiddelse på op til 10 enheder til eget forbrug ikke er kriminaliseret.

Ved rejsegods skal forstås de varer, som rejsende medbringer. Formålet er at give rejsende mulighed for i rimeligt omfang at kunne indføre varer, som de har købt eller fået under rejse i udlandet. Undtagelsen vedrører således ikke fjernsalg på tværs af grænser.

Rejsegods og besiddelse af under 10 enheder er alene omfattet af undtagelsen, hvis det samtidig er til eget forbrug. Der kan være konkrete tilfælde, hvor rejsegods og besiddelse af under 10 enheder ikke vurderes at være til eget forbrug. Det vil være de situationer, hvor grænsen på 10 systematisk forsøges at blive omgået eller hvis der åbenlyst er andre forhold, der indikerer, at produkterne er med henblik på videre overdragelse.

Det kunne eksempelvis være situationer, hvor der organiseret og gentagende medbringes under ti enheder som rejsegods, eller hvor der er besiddelse af under ti enheder, som er emballeret og hvor vedkommende opholder sig i et område med mange unge mennesker og udviser en søgende adfærd eller hvor det er en erhvervsdrivende, der forsøger at skjule dem. Det kan også være tilfælde, hvor der findes større kontantbeløb eller andre typer produkter, der tyder på salg.

Det bemærkes, at forbuddet efter stk. 1 omfatter elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin med ulovlige kendetegnende aromaer og for højt nikotinindhold. Dette er forhold, som det vurderes muligt for forbrugere, detailforhandlere m.v. at vurdere om er overholdt, da det ofte vil fremgå af den online markedsføring af produktet eller produktets emballage og mærkning.

Det foreslås i § 18 b, stk. 2, nr. 2, at forbuddet ikke omfatter indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse med henblik på markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der gives mulighed for at virksomheder m.v. kan anvende Danmark som transitland for produkterne og at danske virksomheder skal have mulighed for at fremstille, forarbejde m.v. produkterne til andre lande. Bruges Danmark som transit eller fremstilles, forarbejdes produkterne m.v. i Danmark vil det være en forudsætning, at det kan dokumenteres, at produkterne skal markedsføres i eller til andre lande end Danmark.

Der er ikke krav til den konkrete dokumentationsform. Dokumentation skal være tilstrækkelig til at berettige, at indførsel, køb, besiddelse m.v. er med henblik på markedsføring i eller til andre lande end Danmark. Det kan – afhængig af den konkrete situation – bestå af fremvisning af faktura, dokumentation for leveringssted og lignende. Det vil således alt andet lige være oplysninger, som virksomheden i forvejen ville have.

Det foreslås i § 18 b, stk. 2, nr. 3, at forbuddet ikke omfatter indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse i videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der gives mulighed for at forskningsinstitutioner m.v. eksempelvis kan modtage og undersøge produkterne, såfremt det sker i videnskabeligt øjemed. Det kan være relevant, hvis det bl.a. skal undersøges, hvad skadeligheden er ved produkterne eller det nærmere indhold i produkterne.

Den foreslåede bestemmelse vil ligeledes medføre, at der gives mulighed for at Sikkerhedsstyrelsen eller andre myndigheder eksempelvis kan besidde produkterne, såfremt det sker i kontrolmæssigt øjemed. Det kan være relevant, hvis der bl.a. skal beslaglægges produkter fra en forhandler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med overholdelse af reglerne i kapitel 3-6, § 25 a og regler fastsat i medfør heraf.

Det foreslås, at der i § 19, stk. 1, efter »3-6« indsættes: », 7 a«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det fremgår, at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med overholdelse af den nye bestemmelse om forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v., som tilføjes i lov om elektroniske cigaretter m.v. med lovforslagets § 2, nr. 6.

Til nr. 8

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med overholdelse af reglerne i kapitel 3-6, § 25 a og regler fastsat i medfør heraf.

Det foreslås, at der i § 19, stk. 1, som 2. pkt. indsættes: »Told- og skatteforvaltningen bistår med kontrol med kravene i kapitel 7 a.«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det fremgår, at Skatteforvaltningen bistår med kontrollen af den nye bestemmel-

se om forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v., som tilføjes i lov om elektroniske cigaretter m.v. med lovforslagets § 2, nr. 6. Konkret vil det være Toldstyrelsen, der er en del af Skatteforvaltningen, som vil bistå med kontrollen.

Sikkerhedsstyrelsen vil være den ansvarlige kontrolmyndighed i forhold til indførsel, køb og erhvervs-mæssig besiddelse.

Skatteforvaltningen vil være den ansvarlige myndighed for at kontrollere hvilke produkter, der indføres, og vil inddrage Sikkerhedsstyrelsen efter behov. Ligeledes vil Skatteforvaltningen inddrage Sikkerhedsstyrelsen, hvis de i forbindelse med deres øvrige kontrol med afgiftspligtige varer finder produkter, der strid med den foreslåede § 18 b.

Det bemærkes, at politiet som led i dets almindelige virke håndhæver strafbare forhold, herunder for så vidt angår privatpersoners ulovlige besiddelse samt ved ulovlig udlevering, modtagelse, fremstilling og forarbejdning.

Den nærmere deling aftales mellem myndighederne.

Til nr. 9

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med overholdelse af reglerne i kapitel 3-6, § 25 a og regler fastsat i medfør heraf. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at Sikkerhedsstyrelsen af enhver kan kræve at få meddelt alle oplysninger, der er nødvendige for at udøve kontrollen efter stk. 1.

Det foreslås, at der i § 19 indsættes nye stk. 3 og 4.

Det foreslås således, at der indsættes en ny § 19, stk. 3, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med kravene i § 15, stk. 1 og 2, kan gøre brug af unge kontrolkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne anvende unge kontrolkøbere med skjult identitet i deres kontrol med aldersgrænserne for salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin i fysiske butikker. Det indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne ansætte unge under 18 år, som under ledsagelse af en tilsynsførende i kiosker og øvrige detailforretninger skal kunne forsøge at købe elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, de ikke er gamle nok til at købe, for at undersøge, om virksomhederne overholder aldersgrænsen. Formålet med den foreslåede bestemmelse er således at kontrollere om alderskontrollen overholdes på detailsalgsstedet.

Den foreslåede kontrol vil alene kunne gennemføres i tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen ikke med rimelig grund har en mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under al-

dersgrænsen. Med rimelig grund skal forstås i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund mistænker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven.

Brugen af unge kontrollkøbere vil – som resten af Sikkerhedsstyrelsens kontrol – skulle ske ud fra en risikobaseret tilgang med særligt fokus på steder, hvor regelefterlevelsen generelt forventes at være lav. Den risikobaserede kontrol er baseret på hvorvidt der tidligere er konstateret overtrædelser på Sikkerhedsstyrelsens kontrolområder, udtræk fra relevante branchekoder, og områder og tidsrum, hvor der er mange unge til stede. For alderskontrol vil det fx være tæt på en skole efter skoletid. I fremtiden vil Sikkerhedsstyrelsen også planlægge kontroller i tidsrummet mellem kl. 22-08 f.eks. i nærheden af større arrangementer, der henvender sig til unge.

Det forudsættes, at den unge kontrollkøber skal være mindst 15 år gammel, bl.a. henset til, at i tilfælde af, at den pågældende skal vidne i en eventuel straffesag, således bl.a. vil være underlagt straffelovens kapitel 17 om falsk forklaring og falsk anklage.

Kontrollen efter den foreslåede bestemmelse vil desuden skulle foregå på en sådan måde, at den tilsynsførende, der følges med den unge kontrollkøber, selv kan konstatere overtrædelser ved at overvære købet, f.eks. fordi den pågældende er inden for syns- og høreafstand af transaktionen.

Såfremt der sker overtrædelse vil det efter almindelig praksis være den tilsynsførende, som forestår dialog med forhandleren, herunder informerer om reglerne på området, og at der er begået en overtrædelse af aldersgrænserne for salg. Således vil den unge kontrollkøber udelukkende have til opgave at foretage forsøg på køb af de aldersbegrænsede varer. De unge kontrollkøbere vil ikke være direkte involveret i den efterfølgende dialog med forhandleren. Samtidig vil de unge kontrollkøbere ikke skulle arbejde i deres nærområde, således at sandsynligheden for at de møder bekendte m.v. minimeres.

Sikkerhedsstyrelsens vil kunne anvende unge kontrollkøbere i en periode på to år. Inden udløb af perioden vil der blive foretaget en evaluering med henblik på en drøftelse af, om ordningen skal forlænges, gøres permanent eller ophøre.

Herudover foreslås det, at der indsættes en ny § 19, stk. 4, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen ved kontrol efter stk. 3 ikke må påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelser, herunder bevirke en forøgelse af lovovertrædelser omfang eller grovhed.

Anvendelse af unge kontrollkøbere må ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelser, herunder bevirke en forøgelse af overtrædelsens omfang eller grovhed. Således vil Sikkerhedsstyrelsen alene kunne købe den mindst

mulige mængde elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin med henblik på at kontrollere, om der sker ulovligt salg. Den unge kontrollkøber må alene forsøge at købe lovlige produkter.

Unge kontrollkøbere vil alene kunne anvendes i situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen har positivt kendskab til, at kiosker og øvrige detailforhandlere sælger lovlige elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin.

I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen ikke har positivt kendskab til salget, vil beføjelserne efter den foreslåede bestemmelse ikke kunne anvendes med henblik på at fastlægge, om der sker salg. På samme måde vil unge kontrollkøbere ikke kunne anvendes i tilfælde, hvor det er uklart, om der sker salg af elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, f.eks. hvor produkterne opbevares på en usædvanlig måde, herunder i skjulte rum, biler eller lignende. At produkterne er underlagt et udstillingsforbud (dvs. at de er bag afskærmning eller lignende) bevirker ikke, at bestemmelsen ikke kan anvendes, når produkterne i øvrigt forefindes på et sædvanligt salgssted, f.eks. bag disken eller kasseapparatet i en forretning, og Sikkerhedsstyrelsen samtidig har øvrige holdepunkter for, at der sker salg af elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin fra forretningen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at når betingelserne for at anvende unge kontrollkøbere med skjult identitet er til stede, vil den unge kontrollkøber kunne efterspørge lovlige produkter, også selvom disse ikke er frit tilgængelige for den pågældende. Kontrollen vil skulle gennemføres på en måde, der ikke bevirker væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelser. En ung kontrollkøber vil således ikke kunne foretage yderligere handlinger end at efterspørge lovlige produkter. Ved spørgsmål om ID eller alder, må den pågældende således ikke lyve om sin alder med henblik på at gennemføre købet. Sikkerhedsstyrelsen vil heller ikke udsende unge, der bevidst fremstår som værende over aldersgrænserne.

Sikkerhedsstyrelsens kontrol efter den foreslåede bestemmelse vil være underlagt de almindelige krav til offentlige myndigheder om dokumentation m.v., herunder de krav der følger af henholdsvis forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Til nr. 10

Lov om elektroniske cigaretter m.v. indeholder ingen regler om beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin eller udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret i forhold til, hvilke kontrolbeføjelser Sikkerhedsstyrelsen har, henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at der indsættes § 22 a og § 22 b, som nye bestemmelser i kapitel 8.

(§ 22 a)

Det foreslås i § 22 a, stk. 1, at Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen fremover har hjemmel til at foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, når de ved deres kontrol konstaterer, at der er grund til at antage, at produkterne er i strid med strafbelagte regler. Det kan f.eks. være ved markedsføring af elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma af andet end tobak og mentol, som ikke er tilladt efter § 25 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. og som er strafbelagt efter § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Sikkerhedsstyrelsen vil også fremover have hjemmel til at foretage beslaglæggelse af udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med elektroniske cigaretter med eller uden nikotin og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, når de ved deres kontrol konstaterer, at der er grund til at antage, at der er i strid med strafbelagte regler. Det kan f.eks. være ved markedsføring af udstyr, som gør det muligt at ændre elektroniske cigaretters duft eller smag, som ikke er tilladt efter § 25 a, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. og som er strafbelagt efter § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Sikkerhedsstyrelsen vil kunne beslaglægge elektroniske cigaretter m.v. i de tilfælde, hvor der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Hjemlen til beslaglæggelse omfatter således strafbelagte regler i lov om elektroniske cigaretter m.v. og tilhørende bekendtgørelserne til loven, samt strafbelagte regler i forordninger i relation til lov om elektroniske cigaretter m.v., det gælder f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 af 20. juni 2019 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse og om ændring af direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011.

Hjemlen til beslaglæggelse omfatter den på det tidspunkt gældende og strafbelagte lovgivning på området.

At der er grund til at antage, at produkterne er i strid med strafbelagte regler og kan tjene som bevis eller bør konfiskeres skal forstås i overensstemmelse med retsplejelovens § 802.

Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at kunne beslaglægge gælder også for produkter, der efterfølgende vil kunne lovliggøres. Det afgørende for, hvorvidt der kan foretages beslaglæggelse, er produktets status på fundtidspunktet.

Sikkerhedsstyrelsen vil i den enkelte sag efter vanlig praksis foretage en konkret vurdering af, om der skal ske beslaglæggelse herunder om beslaglæggelse vil være proportionel.

Det foreslås i § 22 a, stk. 2, at produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. stk. 1, snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen skal mærke beslaglagte produkter og indføre dem i en kosterrapport. Med bestemmelsen stilles de samme krav til Sikkerhedsstyrelsen, som der stilles til politiets beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 807, stk. 5.

Det foreslås i § 22 a, stk. 3, at beslaglæggelse foretaget i medfør af stk. 1 skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at retsplejelovens regler om beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 74 finder anvendelse, når Sikkerhedsstyrelsen i medfør af den foreslåede § 22 a, stk. 1, beslaglægger genstande.

Der skal imidlertid sondres mellem beslaglæggelse inden for og uden for strafferetsplejen. Det vil i den forbindelse være afgørende, om en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse. Hvis der foreligger en sådan mistanke, kan der alene tilvejebringes oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, efter reglerne i retsplejeloven.

Det er desuden forudsat med den foreslåede bestemmelse, at Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen, hvor der kan opstå grundlag for at beslaglægge de omfattede genstande, ikke med rimelig grund har en mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, begås strafbare overtrædelser.

Med rimelig grund skal forstås i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund forud for kontrollen mistænker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, begås strafbare lovovertrædelser vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven. Det vil som konsekvens heraf være nødvendigt at inddrage politiet og anklagemyndigheden, som er de rette myndigheder med kompetence til strafforfølgelse efter retsplejeloven.

Der må således ikke forud for kontrollen foreligge en mis-

tanke om et konkret strafbart forhold, som kan henføres til én eller flere bestemte personer. At der skal være en rimelig grund til en sådan mistanke indebærer, at mistanken skal være baseret på fornødne, konkrete, objektive oplysninger. Om dette er tilfældet, vil bero på en samlet, konkret vurdering i den enkelte situation i overensstemmelse med de almindelige principper og retningslinjer på området.

Er der tale om ren stikprøvekontrol, foreligger der således ikke en mistanke med rimelig grund. Det samme gælder i tilfælde, hvor en myndighed f.eks. ønsker at undersøge forhold, som kun muligvis kan give anledning til mistanke, f.eks. på grund af generelle erfaringer med en bestemt branche eller virksomhed. En mere almindelig, erfaringsbaseret fornemmelse hos den pågældende myndighed om, at der kan være noget galt, indebærer således ikke, at der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Er der tilstrækkelig mistanke om et strafbart forhold, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven under inddragelse af politiet og anklagemyndigheden. Dette gælder, uanset om mistanken foreligger for iværksættelsen af det pågældende tvangsindgreb, eller først opstår efter, at tvangsindgrebet er iværksat, herunder f.eks. i forbindelse med gennemførelsen af et kontrolbesøg. Det er myndigheden selv, der vurderer, om der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Hvis der forud for kontrollen foreligger mistanke om et strafbart forhold, vil det som udgangspunkt forudsætte rettens forudgående kendelse for at beslaglæggelsen kan foretages, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Formålet må imidlertid forventes næsten altid at ville forspildes, hvis retskendelse skal afventes i sager om ulovlige produkter, når produkterne findes i forbindelse med igangværende kontrol. Sikkerhedsstyrelsen må derfor formodes som oftest at skulle foretage beslaglæggelser på øjemedet, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4. Hvis den, mod hvem indgrebet retter sig, fremsætter anmodning herom, skal Sikkerhedsstyrelsen snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten. Det vil herefter være anklagemyndigheden, der skal give møde, når der bliver tale om retsmøder inden for strafferetsplejens former. Det vil være Sikkerhedsstyrelsens opgave at levere en fuldt oplyst sag til anklagemyndigheden, således at anklagemyndigheden på fyldestgørende vis for retten kan forelægge spørgsmålet om godkendelse af beslaglæggelsen uden rettens forudgående kendelse samt opretholdelse af beslaglæggelsen.

I tilfælde af uretmæssig beslaglæggelse vil retsplejelovens kapitel 93 a om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning som udgangspunkt kun anvendes på indgreb og handlinger, der ligger efter, at der i sagen er indledt strafferetlig forfølgning. Dette tidspunkt må fastlægges ud fra en konkret vurdering. Der vil dog være en formodning for, at tidspunktet falder sammen med sagens egentlige overgivelse til politiet, således at erstatningskrav, der rejses med henvis-

ning til Sikkerhedsstyrelsens handlinger før dette tidspunkt, skal behandles af Sikkerhedsstyrelsen. Efter administrativ praksis bedømmes erstatningskrav dog efter retsplejelovens kapitel 93 a, hvis de vedrører handlinger og indgreb fra særmyndighedens, i dette tilfælde Sikkerhedsstyrelsens, side, som har en nær sammenhæng med en senere iværksat politimæssig efterforskning, og hvis indgrebene er opretholdt under den senere strafferetlige forfølgning

(§ 22 b)

Det foreslås i § 22 b, stk. 1, at told- og skatteforvaltningen kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Skatteforvaltningen vil kunne tage produkter i bevaring. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme situationer, hvor Skatteforvaltningen i forbindelse med deres kontrol finder produkter, som er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde. I disse tilfælde er det relevant, at Skatteforvaltningen kan tage produkterne i bevaring med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, således bevaring vil kunne ske uafhængigt af om produkterne er afgiftspligtige og om afgiften er betalt.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Skatteforvaltningens mulighed for at tage produkter i bevaring skal ses som en ganske midlertidig foranstaltning, hvorved Skatteforvaltningen kan fjerne produkter fra markedet, som formodes at være i strid med strafbelagte regler. Sikkerhedsstyrelsen vil hurtigst muligt, efter produkterne er taget i bevaring skulle træffe beslutning om, hvorvidt produkterne skal beslaglægges.

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod produkter, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v. Ved henstående skal forstås, at produkterne befinder sig eller er opbevaret hos den pågældende fabrikant, importør, detailforhandler m.v.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i forlængelse af den foreslåede § 22 a, hvormed Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med

strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til den foreslåede § 22 a.

Hvis den, som indgrebet retter sig imod, anmoder om, at sagen indbringes for retten, foranlediger Skatteforvaltningen hurtigst muligt, at sagen overdrages til Sikkerhedsstyrelsen, der herefter, hvis Sikkerhedsstyrelsen vurderer, at varerne skal beslaglægges, indbringer sagen for retten inden for 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Det foreslås i § 22 b, stk. 2, at told- og skatteforvaltningen kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Skatteforvaltningen vil kunne tage produkter i bevaring. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme situationer, hvor Skatteforvaltningen i forbindelse med deres kontrol finder produkter, som er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde. I disse tilfælde er det relevant, at Skatteforvaltningen kan tage produkterne i bevaring med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, således bevaring vil kunne ske uafhængigt af om produkterne er afgiftspligtige og om afgiften er betalt.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Skatteforvaltningens mulighed for at tage produkter i bevaring skal ses som en ganske midlertidig foranstaltning, hvorved Skatteforvaltningen kan fjerne produkter fra markedet, som formodes at være i strid med strafbelagte regler. Sikkerhedsstyrelsen vil hurtigst muligt, efter produkterne er taget i bevaring skulle træffe beslutning om, hvorvidt produkterne skal beslaglægges.

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod produkter, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i forlængelse af den foreslåede § 22 a, hvormed Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen

med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til den foreslåede § 22 a.

Hvis den, som indgrebet retter sig imod, anmoder om, at sagen indbringes for retten, foranlediger Skatteforvaltningen hurtigst muligt, at sagen overdrages til Sikkerhedsstyrelsen, der herefter, hvis Sikkerhedsstyrelsen vurderer, at varerne skal beslaglægges, indbringer sagen for retten inden for 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Det foreslås i § 22 b, stk. 3, at Sikkerhedsstyrelsen til sikring af told og afgifter kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til told- og skatteforvaltningen.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne tage produkter i bevaring. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der kan forekomme situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen i forbindelse med deres kontrol finder produkter, hvor der udestår told og afgifter. I disse tilfælde er det relevant, at Sikkerhedsstyrelsen kan tage produkterne i bevaring med henblik på overdragelse af produkterne til Skatteforvaltningen, således bevaring vil kunne ske uafhængigt af om produkterne er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at tage produkter i bevaring skal ses som en ganske midlertidig foranstaltning, hvorved Sikkerhedsstyrelsen kan fjerne produkter fra markedet, hvor der udestår told og afgifter. Skatteforvaltningen vil hurtigst muligt, efter produkterne er taget i bevaring, skulle træffe beslutning om, hvorvidt produkterne skal beslaglægges.

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod produkter, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v. Ved henstående skal forstås, at produkterne befinder sig eller er opbevaret hos den pågældende fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af toldlovens § 83, hvormed Skatteforvaltningen blandt andet har hjemmel til at tilbageholde varer, der er unddraget afgift eller forsøgt unddraget afgift.

Hvis den, som indgrebet retter sig imod, anmoder om, at

sagen indbringes for retten, foranlediger Sikkerhedsstyrelsen hurtigst muligt, at sagen overdrages til Skatteforvaltningen, der herefter, hvis Skatteforvaltning vurderer, at varerne skal beslaglægges, indbringer sagen for retten inden for 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Til nr. 11

Det fremgår af § 30, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af kapitel 3-5, § 15, stk. 4, §§ 19-22 og §§ 25-28 og kapitel 10 eller 11 eller af regler fastsat i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Det foreslås at ændre § 30, stk. 1, således at »§ 15, stk. 4« ændres til: »§ 15, stk. 3«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 30, stk. 1, henvises til § 15, stk. 3, i stedet for § 15, stk. 4. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 4, hvor det foreslås, at ophæve § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrollsystem sættes i kraft, hvorfor § 15, stk. 3, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 15, stk. 4, til § 15, stk. 3.

Til nr. 12

Det fremgår af § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, straffes den der overtræder § 3, stk. 1 og 4, § 4, § 9, stk. 1, § 9 a, stk. 1 og 2, § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, § 15, stk. 1-4, § 16, stk. 1, § 17, § 18 a, stk. 1, eller § 25 a, stk. 1 og 2 med bøde.

Det foreslås at ændre § 33, stk. 1, nr. 1, således at »§ 15, stk. 1-4« ændres til: »§ 15, stk. 1-3«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 33, stk. 1, nr. 1, henvises til § 15, stk. 1-3, i stedet for § 15, stk. 1-4. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 4, hvor det foreslås, at ophæve § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrollsystem sættes i kraft, hvorfor § 15, stk. 3, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 15, stk. 1-4, til § 15, stk. 1-3.

Den foreslåede ændring medfører ikke ændringer ved, hvem der har pligten til at overholde kravene i § 15, stk. 1-3. Den foreslåede ændring har heller ikke til hensigt at medføre ændringer til de gældende strafbestemmelser for overtrædelse af § 15, som er fastsat i § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til § 2, nr. 10, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, hvor dette er nærmere beskrevet, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 123 som fremsat, side. 19-20.

Til nr. 13

Det fremgår af § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, straffes med bøde den, der overtræder § 3, stk. 1 og 4, § 4, § 9, stk. 1, § 9 a, stk. 1 og 2, § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, § 15, stk. 1-4, § 16, stk. 1, § 17, § 18 a, stk. 1, eller § 25 a, stk. 1 og 2.

Det foreslås, at der i § 33, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 18 a, stk. 1,«: »§ 18 b, stk. 1,«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at overtrædelse af § 18 b, stk. 1, straffes med bøde. Ændringen skal ses i forlængelse af lovforslagets § 2, nr. 6, hvormed § 18 b foreslås indsat i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Straffen pålægges den der indfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er omfattet af forbuddet i § 25 a, stk. 1, eller overskrider grænsen for nikotinindhold i en nikotinholdig væske som fastsat i medfør af § 7, stk. 2. Det betyder, at det er op til den enkelte, som indfører, køber, besidder m.v. at forholde sig til, om produkterne er i strid med de pågældende regler.

Den, der indfører, vil være personen, som medbringer produktet ind i landet, eller den på hvis vegne produktet indføres, f.eks. den der bestiller produktet til Danmark. Virksomheden, der afsender produktet eller transportøren m.v. vil ikke kunne pålægges strafansvar for overtrædelse af denne bestemmelse, medmindre de selvstændigt har pådraget sig strafansvar, eksempelvis ved viden om, at der fragtes ulovlige produkter eller lignende. Det bemærkes i denne forbindelse, at kendetegnende aromaer og nikotinindhold ofte fremgår af den online markedsføring af produktet eller produkternes emballage og mærkning.

Det forudsættes, at en overtrædelse af § 18 b, stk. 1, i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffes med en bøde på 10.000 kr. I andengangstilfælde og i tredjegangstilfælde forudsættes bøderne udmålt til henholdsvis 20.000 kr. og 40.000 kr. Det bør i forbindelse med udmålingen af bødestraf for overtrædelse af § 18 b, stk. 1, tilsigtes, at bøden, på baggrund af de sundhedsmæssige konsekvenser ved anvendelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, får en sådan størrelse, at den virker præventiv og sender et klart signal om, at reglerne håndhæves effektivt. Det er desuden hensigten, at den udmålte bødestraf skal stå i et passende forhold til hvilken overtrædelse, der er tale om. Således vil bødestørrelsen skulle justeres i opadgående retning, hvis der er tale om mange forskellige varianter af produkterne, hvis samme produkt både har for højt nikotinindhold og en ulovlige kendetegnende aroma eller hvis der er tale om en større mængde af produkter. Det bemærkes i den forbindelse, at hensigten med den tilføjede § 18 b, stk. 1, er at sætte ind mod forsyningskæden og distributørerne, så produkterne f.eks. ikke når frem til kioskerne eller bliver solgt fra sportstasker og bagagerum. Fokus er således på at

sætte ind over for bagmændene og ikke privatpersoner, jf. også undtagelsen i § 18 b, stk. 2, nr. 1. Det skal således betragtes som en formildende omstændighed, hvis det er privatpersoner, herunder særligt privatpersoner med en ung alder, der overtræder § 18 b, stk. 1, og overtrædelsen ikke har erhvervmæssig karakter eller er sket med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag. Her vil bødestørrelsen derfor skulle være nævneværdig mindre end hhv. 10.000 kr., 20.000 kr. og 40.000 kr.

Overtrædelse af § 18 b, stk. 1, kan straffes i sammenstød med andre overtrædelser. Herved skal forstås, at såfremt samme produkt eller forskellige produkter medfører overtrædelse af både § 18 b, stk. 1, og andre bestemmelser i loven, vil der skulle straffes efter begge bestemmelser. Hvis en detailforhandler eksempelvis både overtræder forbud mod markedsføring af en ulovlig kendetegnende aroma efter § 25 a, stk. 1, og forbud mod besiddelse efter § 18 b, stk. 1, vil der i forbindelse med straffens udmåling skulle tages i betragtning, at der er sket overtrædelse af flere forhold. Der er ikke absolut kumulation.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til, at Sikkerhedsstyrelsen ved overtrædelse af § 18 b, stk. 1, vil kunne foretage beslaglæggelse af de berørte produkter jf. lovforslagets § 2, nr. 10.

Til nr. 14

Det fremgår af § 33, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at i regler, der fastsættes i medfør af § 7, stk. 2, § 8, § 9, stk. 2, § 9 a, stk. 3, § 10, stk. 2, § 12, stk. 3, § 13, stk. 2, § 15, stk. 5, § 18 og § 18 a, stk. 4, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne.

Det foreslås at ændre § 33, stk. 2, således at »§ 15, stk. 5« ændres til: »§ 15, stk. 4«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 33, stk. 2, henvises til § 15, stk. 4, i stedet for § 15, stk. 5. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 4, hvor det foreslås, at ophæve § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrollsystem sættes i kraft, hvorfor § 15, stk. 3, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 15, stk. 5, til § 15, stk. 4.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at den, der erhvervmæssigt markedsfører tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Det foreslås, at § 2 a, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der fremover ikke vil være krav til, at den, der erhvervmæssigt markedsfører tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

§ 2 a, stk. 2, blev indført med lov nr. 738 af 13. juni 2023 med henblik på at fastsætte, hvilke krav, der gælder til aldersverificering ved online salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter indtil indenrigs- og sundhedsministeren kunne sætte bestemmelserne vedrørende krav til at drive et mere effektivt alderskontrollsystem i kraft. Dette krav indsættes med lovforslagets § 1, nr. 5. Som konsekvens heraf foreslås det, at § 2 a, stk. 2, ophæves.

Kravene til aldersverificering ved fjernsalg – dvs. internet-handel og lignende - af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter er fremover alene fastsat i § 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, hvor der er en beskrivelse af, hvilke krav der gælder for aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 2 a, stk. 4, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at den, der erhvervmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 16 år.

Det foreslås, at i § 2 a, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 16 år« til: »ved fjernsalg, skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 16 år«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der fremover er krav til, at den, der erhvervmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover ved fjernsalg, skal drive et effektivt alderskontrollsystem. Pligten vil gælde alle, der er omfattet af aldersgrænsen for salg af alkoholholdige drikkevarer, jf. § 2, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Med fjernsalg skal forstås situationer, hvor kunden og den, der markedsfører, ikke mødes fysisk på tidspunktet for bestillingen. Betegnelsen anvendes med henblik på at tydeliggøre, at der tilsigtes samme regulering som for tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, hvor begrebet fjernsalg benyttes. Det formodes, at fjernsalg i langt overvejende grad vil foregå som internet-handel.

Med alderskontrolsystem skal forstås et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugers alder elektronisk er i overensstemmelse med den fastsatte aldersgrænse. Det er samme definition af alderskontrolsystem, som gælder for lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v. jf. lovforslagets § 1, nr. 3, og § 2, nr. 3. Alderskontrolsystemet skal bekræfte, at forbrugeren har den relevante minimumsalder, systemet skal ikke nødvendigvis bekræfte borgerens eksakte alder. Ved IT-system kan eksempelvis forstås brug af MitID eller brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation. Det bemærkes, at ved brug af MitID afgives mere information end blot om forbrugeren har den relevante minimumsalder.

Med salgstidspunkt skal forstås det tidspunkt, hvor købet foretages. Aldersverifikationen vil således skulle ske, når kunden søger at gennemføre købet på den pågældende hjemmeside eller app. Såfremt kundens alder ikke er over den fastsatte aldersgrænse skal anmodningen om køb ikke accepteres for den pågældende vare.

Med markedsføring skal forstås at gøre produkterne tilgængelige for forbrugere mod eller uden betaling.

Bestemmelsen indebærer, at det fremover ikke er tilstrækkeligt med f.eks. et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er fyldt 16 år. Der skal således ske en verificering af en købers alder, således at det sikres, at personer under 16 år ikke kan købe alkoholholdige produkter.

Der vil ikke blive udviklet en central løsning, som sælgere kan benytte til alderskontrol ved salg af alkoholholdige drikkevarer. Det vil således være den enkelte forhandlers ansvar at have et alderskontrolsystem, der effektivt kan verificere køberens alder i forbindelse med et salg. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation, som det er gjort på lattergasområdet, eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verifikationsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere køberens alder.

Der vil ikke være noget til hinder for, at samme virksomhed vælger flere forskellige aldersverifikationsløsninger afhængigt af, hvad der passer bedst til de forskellige salgskanaler, virksomheden måtte rumme.

Alderskontrolsystemet skal benyttes ved fjernsalg, fx handel

over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der effektivt verificerer køberens alder.

Det vil påhvile den person eller virksomhed m.v., der erhvervsmæssigt markedsfører produkterne at sikre, at der ikke sælges alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til børn og unge under 16 år i strid med reglerne i § 2, stk. 1, og den foreslåede § 2 a, stk. 3, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Såfremt der er flere parter involveret i et salg, vil ansvaret for alderskontrol påhvile den umiddelbare aftalepart – det vil sige den part, som forbrugeren indgår salget ved. Dette vil kunne være relevant ifm. salg gennem tredjepart, fx ved bestilling af take-away og dagligvarer.

Kravet om en mere effektiv aldersverificering vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra i, i forordning om digitale tjenester, herunder onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder indenfor forordningens totalharmoniserede område.

Der indføres et tilsvarende krav til effektiv elektronisk aldersverificering ved salg af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter med lovforslagets § 1, nr. 5, og for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin med lovforslagets § 2, nr. 5.

Med kravet om et alderskontrolsystem sikres bedre håndhævelse af aldersgrænsen for salg af alkoholholdige drikkevarer. Kravet omfatter ikke en specifik verifikationsmetode, men at der sikres et system, der effektivt kan verificere køberens alder. Således vil forhandlerne i forbindelse med myndighedernes kontrol skulle kunne redegøre for og dokumentere, hvordan den valgte metode effektivt verificerer køberens alder.

Det bemærkes, at kravet til effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg foreslås indført således, at der gives rimelig tid til, at forhandlere kan implementere et alderskontrolsystem, der effektivt verificerer køberens alder. Således foreslås det i lovforslagets § 6, stk. 2, at kravet træder i kraft den 1. oktober 2024. Der henvises i øvrigt til den politiske aftale ”En forebyggelsesplan målrettet børn og unge - tobak, nikotin og alkohol” af 14. november 2023, hvor det fremgår at procentsatsen for salg af alkoholholdige produkter til unge ændres. Dette implementeres med et senere lovforslag.

Den foreslåede ændring har ikke til hensigt at medføre ændringer ved de gældende straffebestemmelser for overtrædelse af § 2 a, som er fastsat i § 5 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Det bemærkes, at aldersverifikationen på salgstidspunktet, ikke sikrer, at den pågældende handelspraksis ikke er rettet mod børn og unge jf. markedsføringslovens § 11, stk. 2. Så-

fremt den pågældende handelspraksis retter sig mod børn og unge vil der således skulle tages andre forholdsregler for ikke at overtræde markedsføringslovens forbud mod at omtale, vise billeder af eller henvise til alkohol over for børn og unge.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2 a, stk. 6, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Det foreslås, at i § 2 a, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år« til: »ved fjernsalg, skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der fremover er krav til at den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover ved fjernsalg, skal drive et effektivt alderskontrollsystem. Pligten vil gælde alle, der er omfattet af aldersgrænsen for salg af alkoholholdige drikkevarer, jf. § 2, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Med fjernsalg skal forstås situationer, hvor kunden og den, der markedsfører, ikke mødes fysisk på tidspunktet for bestillingen. Betegnelsen anvendes med henblik på at tydeliggøre, at der tilsigtes samme regulering som for tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, hvor begrebet fjernsalg benyttes. Det formodes, at fjernsalg i langt overvejende grad vil foregå som internet-handel.

Med alderskontrollsystem skal forstås et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugers alder elektronisk er i overensstemmelse med den fastsatte aldersgrænse. Det er samme definition af alderskontrollsystem, som gælder for lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v. jf. lovforslagets § 1, nr. 3, og § 2, nr. 3. Alderskontrollsystemet skal bekræfte, at forbrugeren har den relevante minimumsalder, systemet skal ikke nødvendigvis bekræfte borgerens eksakte alder. Ved IT-system kan eksempelvis forstås brug af MitID eller brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation. Det bemærkes, at ved brug af MitID afgives mere information end blot om forbrugeren har den relevante minimumsalder.

Med salgstidspunkt skal forstås det tidspunkt, hvor købet foretages. Aldersverifikationen vil således skulle ske, når

kunden søger at gennemføre købet på den pågældende hjemmeside eller app. Såfremt kundens alder ikke er over den fastsatte aldersgrænse skal anmodningen om køb ikke accepteres for den pågældende vare.

Med markedsføring skal forstås at gøre produkterne tilgængelige for forbrugere med eller uden betaling.

Bestemmelsen indebærer, at det fremover ikke er tilstrækkeligt med f.eks. et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er fyldt 18 år. Der skal således ske en verificering af en købers alder, således at det sikres, at personer under 18 år ikke kan købe alkoholholdige produkter.

Der vil ikke blive udviklet en central løsning, som sælgere kan benytte til alderskontrol ved salg af alkoholholdige drikkevarer. Det vil således være den enkelte forhandlers ansvar at have et alderskontrollsystem, der effektivt kan verificere købers alder i forbindelse med et salg. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation, som det er gjort på lattergasområdet, eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verificeringsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere købers alder.

Der vil ikke være noget til hinder for, at samme virksomhed vælger flere forskellige aldersverifikationsløsninger afhængigt af, hvad der passer bedst til de forskellige salgskanaler, virksomheden måtte rumme.

Alderskontrollsystemet skal benyttes ved fjernsalg, fx handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der effektivt verificerer købers alder.

Det vil påhvile den person eller virksomhed m.v., der erhvervsmæssigt markedsfører produkterne at sikre, at der ikke sælges alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover til børn og unge under 18 år i strid med reglerne i § 2, stk. 2, og den foreslåede § 2 a, stk. 5, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Såfremt der er flere parter involveret i et salg, vil ansvaret for alderskontrol påhvile den umiddelbare aftalepart – det vil sige den part, som forbrugeren indgår salget ved. Dette vil kunne være relevant ifm. salg gennem tredjepart, fx ved bestilling af take-away og dagligvarer.

Kravet om en mere effektiv aldersverificering vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra i, i forordning om digitale tjenester, herunder onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder indenfor forordningens totalharmoniserede område.

Der indføres et tilsvarende krav til effektiv elektronisk aldersverificering ved salg af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter i lovforslagets § 1, nr. 5, og for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin i lovforslagets § 2, nr. 5.

Med kravet om et alderskontrolsystem sikres bedre håndhævelse af aldersgrænsen for salg af alkoholholdige drikkevarer. Kravet omfatter ikke en specifik verifikationsmetode, men at der sikres et system, der effektivt kan verificere køberens alder. Således vil forhandlerne i forbindelse med myndighedernes kontrol skulle kunne redegøre for og dokumentere, hvordan den valgte metode effektivt verificerer køberens alder.

Det bemærkes, at kravet til effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg foreslås indført således, at der gives rimelig tid til, at forhandlere kan implementere et alderskontrolsystem, der effektivt verificerer køberens alder. Således foreslås det i lovforslagets § 6, at kravet træder i kraft d. 1. oktober 2024. Der henvises i øvrigt til den politiske aftale ”En forebyggelsesplan målrettet børn og unge - tobak, nikotin og alkohol” af 14. november 2023, hvor det fremgår at procentsatsen for salg af alkoholholdige produkter til unge ændres. Dette implementeres med et senere lovforslag.

Den foreslåede ændring har ikke til hensigt at medføre ændringer ved de gældende strafbestemmelser for overtrædelse af § 2 a, som er fastsat i § 5 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Det bemærkes, at aldersverifikationen på salgstidspunktet, ikke sikrer, at den pågældende handelspraksis ikke er rettet mod børn og unge jf. markedsføringslovens § 11, stk. 2. Såfremt den pågældende handelspraksis retter sig mod børn og unge vil der således skulle tages andre forholdsregler for ikke at overtræde markedsføringslovens forbud mod at omtale, vise billeder af eller henvise til alkohol over for børn og unge.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af § 2 a, stk. 7, at butikker, hvor der foregår detailsalg af alkoholholdige drikkevarer, ved synlig skiltning, der er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, skal informere om aldersgrænsekravene for salg af alkoholholdige drikkevarer, jf. stk. 3-6.

Det foreslås, at i § 2 a, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 3-6« til: »stk. 2-5 og § 2«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 2 a, stk. 7, der bliver stk. 6, henvises til § 2 a, stk. 2-5, og § 2 i stedet for § 2 a, stk. 2-6. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, hvor det foreslås, at ophæve § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til

personer under 18 år, da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrolsystem sættes i kraft, hvorfor § 2 a, stk. 2, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 2 a, stk. 3-6, til § 2 a, stk. 2-5. Herudover tilføjes en henvisning til lovens § 2, hvor aldersgrænserne for salg af alkoholholdige drikkevarer fremgår. Der er ikke tiltænkt en ændring af de eksisterende skilte, som Sundhedsstyrelsen allerede har tilgængelige på deres hjemmeside.

Til nr. 5

Det fremgår af § 2 a, stk. 8, at skilte med information om, at salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter kun kan finde sted ved overholdelse af aldersgrænsekravene for salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, jf. stk. 1 og 2, udarbejdes af Sundhedsstyrelsen.

Det foreslås, at i § 2 a, stk. 8, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1 og § 1«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 2 a, stk. 8, der bliver stk. 7, henvises til § 2 a, stk. 1, og § 1 i stedet for § 2 a, stk. 1 og 2. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, hvor det foreslås, at ophæve § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrolsystem sættes i kraft, hvorfor § 2 a, stk. 2, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 2 a, stk. 1-2, til § 2 a, stk. 1. Herudover tilføjes en henvisning til lovens § 1, hvor aldersgrænserne for salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter fremgår. Der er ikke tiltænkt en ændring af de eksisterende skilte, som Sundhedsstyrelsen allerede har tilgængelige på deres hjemmeside.

Til nr. 6

Det fremgår af § 2 a, stk. 9, at sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om udformning, opsætning m.v. af skilte, jf. stk. 7.

Det foreslås, at i § 2 a, stk. 9, der bliver stk. 8, ændres »jf. stk. 7« til: »jf. stk. 6«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 2 a, stk. 9, der bliver stk. 8, henvises til § 2 a, stk. 6, i stedet for § 2 a, stk. 7. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, hvor det foreslås, at ophæve § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrolsystem sættes i kraft, hvorfor § 2 a, stk. 2, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 2 a, stk. 7, til § 2 a, stk. 6.

Til nr. 7

Det fremgår af § 2 b, stk. 1, i lov om forbud mod salg af

tobak og alkohol til personer under 18 år, at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med, at kravene i §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, overholdes. Af lovens § 2 b, stk. 2, fremgår det, at Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter til enhver tid uden forevisning af legitimation har adgang til forhandleres butikslokaler med henblik på at kontrollere overholdelsen af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9.

Det fremgår af § 5, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at for overtrædelse af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 6, straffes butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren, den der erhvervsmæssigt markedsfører online m.v. med bøde. Det skal ved straffens udmåling betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 6, er af grov eller gentagen karakter. Bestemmelsen i straffelovens § 23 finder ikke anvendelse.

Det foreslås, at i § 2 b, stk. 1 og 2, og § 5, stk. 1, 1. og 2. pkt., ændres »§ 2 a, stk. 9« til: »§ 2 a, stk. 8«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i § 2 b, stk. 1 og 2, og § 5, stk. 1, 1. og 2. pkt., henvises til § 2 a, stk. 8, i stedet for § 2 a, stk. 9. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, hvor det foreslås, at ophæve § 2 a, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, da kravet til at sikre et mere effektivt alderskontrollsystem sættes i kraft, hvorfor § 2 a, stk. 2, ikke længere er relevant. Som konsekvens heraf bliver det gældende § 2 a, stk. 9, til § 2 a, stk. 8.

Til nr. 8

Det fremgår af § 2 b, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med, at kravene i §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, overholdes. Af lovens § 2 b, stk. 2, fremgår det, at Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter til enhver tid uden forevisning af legitimation har adgang til forhandleres butikslokaler med henblik på at kontrollere overholdelsen af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9. Af lovens § 2 b, stk. 3, fremgår det, at Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter mod behørig legitimation og uden retskendelse kan kræve at få meddelt alle oplysninger fra detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der er nødvendige for kontrollen efter stk. 1.

Det foreslås, at i § 2 b, stk. 3, ændres »kræve at få meddelt alle oplysninger fra detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter« til »af enhver kræve at få meddelt alle oplysninger«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen fremover af enhver kan kræve at få meddelt oplysninger, der er nødvendig for kontrollen og ikke alene kræve det af

detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.

Den foreslåede ændring skal ses i forlængelse af, at det med lovforslaget § 3, nr. 2-3, foreslås at stille krav om en mere effektiv elektronisk aldersverificering ved fjernsalg – dvs. ved internethandel og lignende – af alkoholholdige produkter. I forbindelse med Sikkerhedsstyrelsens kontrol med kravet kan det være relevant at anmode udbyderen af den tekniske løsning om oplysninger.

Bestemmelsen skal anvendes i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Der henvises i øvrigt til § 32, stk. 5, i lov om tobaksvarer m.v. og § 19, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvormed Sikkerhedsstyrelsen af enhver kan kræve at få meddelt alle oplysninger, der er nødvendige for at udøve deres kontrol med en række bestemmelser i lovene.

Til nr. 9

Det fremgår af § 2 b i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med, at kravene i §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 6, overholdes samt hvilke beføjelser Sikkerhedsstyrelsen har i deres kontrol.

Det foreslås, at der i § 2 b indsættes nye *stk. 4 og 5*.

Det foreslås således, at der indsættes en ny § 2 b, *stk. 4*, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med kravene i § 1, stk. 1, § 2 og § 2 a, stk. 1, 2 og 4, samt regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, kan gøre brug af unge kontrollkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne anvende unge kontrollkøbere med skjult identitet i deres kontrol med aldersgrænserne for salg af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og alkoholholdige produkter i fysiske butikker. Det indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne ansætte unge under 16/18 år, som under ledsagelse af en tilsynsførende i kiosker og øvrige detailforretninger skal kunne forsøge at købe tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer, de ikke er gamle nok til at købe, for at undersøge, om virksomhederne overholder aldersgrænserne. Formålet med den foreslåede bestemmelse er således at kontrollere om alderskontrollen overholdes på detailsalgstedet.

Den foreslåede kontrol vil alene kunne gennemføres i tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen ikke med rimelig grund har en mistanke om, at der fra butikken,

hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen. Med rimelig grund skal forstås i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund mistænker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven.

Brugen af unge kontrollkøbere vil – som resten af Sikkerhedsstyrelsens kontrol – skulle ske ud fra en risikobaseret tilgang med særligt fokus på steder, hvor regelefterlevelsen generelt forventes at være lav. Den risikobaserede kontrol er baseret på hvorvidt der tidligere er konstateret overtrædelser på Sikkerhedsstyrelsens kontrolområder, udtræk fra relevante branchekoder, og områder og tidsrum, hvor der er mange unge til stede. For alderskontrol vil det fx være tæt på en skole efter skoletid. I fremtiden vil Sikkerhedsstyrelsen også planlægge kontroller i tidsrummet mellem kl. 22-08 f.eks. i nærheden af større arrangementer, der henvender sig til unge.

Det forudsættes, at den unge kontrollkøber skal være mindst 15 år gammel, bl.a. henset til, at i tilfælde af, at den pågældende skal vidne i en eventuel straffesag, således bl.a. vil være underlagt straffelovens kapitel 17 om falsk forklaring og falsk anklage.

Kontrollen efter den foreslåede bestemmelse vil desuden skulle foregå på en sådan måde, at den tilsynsførende, der følges med den unge kontrollkøber, selv kan konstatere overtrædelser ved at overvære købet, f.eks. fordi den pågældende er inden for syns- og høreafstand af transaktionen.

Såfremt der sker overtrædelse vil det efter almindelig praksis være den tilsynsførende, som forestår dialog med forhandleren, herunder informerer om reglerne på området, og at der er begået en overtrædelse af aldersgrænserne for salg. Således vil den unge kontrollkøber udelukkende have til opgave at foretage forsøg på køb af de aldersbegrænsede varer. De unge kontrollkøbere vil ikke være direkte involveret i den efterfølgende dialog med forhandleren. Samtidig vil de unge kontrollkøbere ikke skulle arbejde i deres nærområde, således at sandsynligheden for at de møder bekendte m.v. minimeres.

Sikkerhedsstyrelsen vil kunne anvende unge kontrollkøbere i en periode på to år. Inden udløb af perioden vil der blive foretaget en evaluering med henblik på en drøftelse af, om ordningen skal forlænges, gøres permanent eller ophøre.

Herudover foreslås det, at der indsættes en ny § 2 b, stk. 5, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen ved kontrol efter stk. 4 ikke må påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bevirke en forøgelse af lovovertrædelsen omfang eller grovhed.

Anvendelse af unge kontrollkøbere må ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bevirke en forøgelse af overtrædelsens omfang eller grovhed. Så-

ledes vil Sikkerhedsstyrelsen alene kunne købe den mindste mulige mængde tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer med henblik på at kontrollere, om der sker ulovligt salg. Den unge kontrollkøber må alene forsøge at købe lovlige produkter.

Unge kontrollkøbere vil alene kunne anvendes i situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen har positivt kendskab til, at kiosker og øvrige detailforhandlere sælger lovlige tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer.

I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen ikke har positivt kendskab til salget, vil beføjelserne efter den foreslåede bestemmelse ikke kunne anvendes med henblik på at fastlægge, om der sker salg. På samme måde vil unge kontrollkøbere ikke kunne anvendes i tilfælde, hvor det er uklart, om der sker salg af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer, f.eks. hvor produkterne opbevares på en usædvanlig måde, herunder i skjulte rum, biler eller lignende. At tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter er underlagt et udstillingsforbud (dvs. at de er bag afskærmning eller lignende) bevirker ikke, at bestemmelsen ikke kan anvendes, når produkterne i øvrigt forefindes på et sædvanligt salgssted, f.eks. bag disken eller kasseapparatet i en forretning, og Sikkerhedsstyrelsen samtidig har øvrige holdepunkter for, at der sker salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og/eller urtebaserede rygeprodukter fra forretningen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at når betingelserne for at anvende den unge kontrollkøbere med skjult identitet er til stede, vil den unge kontrollkøber kunne efterspørge lovlige produkter, også selvom disse ikke er frit tilgængelige for den pågældende. Kontrollen vil skulle gennemføres på en måde, der ikke bevirker væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen. En ung kontrollkøber vil således ikke kunne foretage yderligere handlinger end at efterspørge lovlige produkter. Ved spørgsmål om ID eller alder, må den pågældende således ikke lyve om sin alder med henblik på at gennemføre købet. Sikkerhedsstyrelsen vil heller ikke udsende unge, der bevidst fremstår som værende over aldersgrænserne.

Sikkerhedsstyrelsens kontrol efter den foreslåede bestemmelse vil være underlagt de almindelige krav til offentlige myndigheder om dokumentation m.v., herunder de krav der følger af forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Til nr. 10

Det fremgår af § 5, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at for overtrædelse af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, straffes butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren, den der erhvervsmæssigt markedsfører online m.v. med bøde. Det skal ved straffens udmåling betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 6, er af grov

eller gentagen karakter. Bestemmelsen i straffelovens § 23 finder ikke anvendelse.

Det foreslås, at i § 5, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »online« til: »ved fjernsalg«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at bestemmelsen vedrører den der erhvervsmæssigt markedsfører ved fjernsalg, i stedet for ved online salg.

Med fjernsalg skal forstås situationer, hvor kunden og den, der markedsfører, ikke mødes fysisk på tidspunktet for bestillingen. Betegnelsen anvendes med henblik på at tydeliggøre, at der tilsigtes samme regulering som for tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, hvor begrebet fjernsalg benyttes. Det formodes, at fjernsalg i langt overvejende grad vil foregå som internet-handel.

Til § 4

Til nr. 1

Overskriften til kapitel 7 i lov om tobaksvarer m.v. er ”Fjernsalg på tværs af grænser”.

Det fremgår af § 24, *stk. 1*, i lov om tobaksvarer m.v., at detailforhandlere af tobaksvarer der er registreret efter § 23, *stk. 1*, skal drive et alderskontrolsystem.

Det fremgår af § 2, *nr. 13*, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, at overskriften til kapitel 7 i lov om tobaksvarer m.v. affattes således:

»Kapitel 7

Fjernsalg«

Det fremgår af § 2, *nr. 14*, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, at i § 24, *stk. 1*, i lov om tobaksvarer m.v. indsættes efter »tobaksvarer«: », tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter«, og », der er registreret efter § 23, *stk. 1*,« udgår.

Efter ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 7, *stk. 7*, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren tidspunktet for ikrafttrædelse af § 2, *nr. 13* og 14.

Ændringerne er ikke sat i kraft, da det først har skulle sikres, at den rette tilgængelige løsning til et alderskontrolsystem ved fjernsalg kan implementeres hos forhandlerne. Da der nu er en løsning til et alderskontrolsystem og der er behov for, at kravene hertil beskrives i lovbemærkningerne, er det nødvendigt ophæve de vedtagne – men endnu ikke ikrafttrådte – bestemmelser.

Det foreslås, at § 2, *nr. 13* og 14, ophæves.

Der er i lovforslagets § 1, *nr. 4* og 5, med tilhørende lovbemærkninger, foreslået ændring af overskriften til kapitel 7 samt ændringer af § 24, *stk. 1*, der fastsætter og beskriver kravene til alderskontrolsystemet.

Til nr. 2

Det fremgår af § 7, *stk. 7*, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, at Sundheds- og ældreministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, *nr. 6*, 13, 14 og 21, og § 3, *nr. 8*.

Det fremgår af § 5, *stk. 1*, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, at § 3, *nr. 8*, i lov nr. 2071 af 21. december 2020, er ophævet.

Det foreslås at nyaffatte § 7, *stk. 7*, hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, *nr. 6* og 21.

Den foreslåede ændring vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministerens mulighed for at fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, *nr. 13* og 14, samt § 3, *nr. 8*, udgår. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, *nr. 1*, hvor § 2, *nr. 13* og 14, i lov nr. 2071 af 21. december 2020 ophæves. Ændringen skal endvidere ses i sammenhæng med § 5, *nr. 1*, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, hvor § 3, *nr. 8*, i lov nr. 2071 af 21. december 2020 ophæves. Den foreslåede ændring medfører således, at der ikke er ikrafttrædelsesbestemmelser for ophævede bestemmelser.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af § 15, *stk. 4*, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at detailforhandlere af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er registreret efter § 13, *stk. 1*, skal drive et alderskontrolsystem, *jf. stk. 5*.

Det fremgår af § 2, *nr. 5*, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, at der i § 15, *stk. 4*, i lov om elektroniske cigaretter m.v. efter »efter« indsættes »§ 5 a, *stk. 1*, eller«.

Efter ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 6, *stk. 3*, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren tidspunktet for ikrafttrædelsen af lovens § 2, *nr. 5*.

Ændringen er ikke sat i kraft, da det først skal sikres, at den rette tilgængelige løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem kan implementeres hos forhandlerne. Da der nu er en løsning til et alderskontrolsystem og der er behov for, at kravene hertil beskrives i lovbemærkningerne, er det nødvendigt ophæve de vedtagne – men endnu ikke ikrafttrådte – bestemmelser.

Det foreslås, at § 2, *nr. 5*, ophæves.

Der er i lovforslagets § 2, *nr. 5*, med tilhørende lovbemærkninger foreslået ændring af § 15, *stk. 4*, der fastsætter og beskriver kravene til alderskontrolsystemet.

Til nr. 2

Det fremgår af § 6, stk. 3, i lov nr. 738 af 13. juni 2023, at indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 2, nr. 5.

Det foreslås, at § 6, stk. 3, ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministerens mulighed for at fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, nr. 2, udgår. Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 5, nr. 1, hvor § 2, nr. 5, i lov nr. 738 af 13. juni 2023 ophæves. Den foreslåede ændring medfører således, at der ikke er en ikrafttrædelsesbestemmelse for en ophævet bestemmelse.

Til § 6

Det foreslås med *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2024, jf. dog stk. 2.

Det betyder, at hjemlen til at Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse samt hjemlen til at Skatteforvaltningen og Sikkerhedsstyrelsen kan tage produkter i bevaring med henblik på overdragelse til hinanden, som fremgår af lovforslagets § 1, nr. 6, og § 2, nr. 10, vil træde i kraft den 1. juli 2024.

Det betyder også, at forbuddet mod indførsel, køb, besiddelse m.v. i lov om elektroniske cigaretter, som fremgår af lovforslagets § 2, nr. 6, vil træde i kraft den 1. juli 2024.

Det betyder endvidere, at Sikkerhedsstyrelsens hjemmel til at bruge unge kontrolkøbere, som fremgår af lovforslagets § 2, nr. 9, og § 3, nr. 8, vil træde i kraft den 1. juli 2024.

Det foreslås med *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 3-5, § 2, nr. 3-5, 11, 12 og 14, § 3, nr. 1-8 og 10, og §§ 4 og 5 skal træde i kraft den 1. oktober 2024.

Det betyder, at kravene til at sikre en mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg af tobaks- og nikotinprodukter samt alkoholholdige drikkevarer, vil træde i kraft den 1. oktober 2024. Hensigten er at give rimelig tid til, at forhandlere kan implementere et alderskontrollsystem, der effektivt verificerer køberens alder.

Det foreslås med *stk. 3*, at regler udstedt i medfør af § 15, stk. 5, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021, som ændret ved lov nr. 738 af 13. juni 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 15, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. denne lovs § 2, nr. 4.

Det betyder, at regler i bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrollsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v., der er fastsat i medfør af § 15, stk. 5, i lov om elektroniske cigaretter m.v. forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 15, stk. 4.

Det foreslås med *stk. 4* at regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 26. marts 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 738 af 13. juni 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. denne lovs § 3, nr. 1.

Det betyder, at regler i bekendtgørelse nr. 782 af 13. juni 2023 om opsætning og placering af skilte, der er fastsat i medfør af § 2 a, stk. 9, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8.

Det fremgår af § 49 i lov om tobaksvarer m.v., at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det fremgår af § 42 i lov om elektroniske cigaretter m.v., at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det fremgår af § 7 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Denne lov vil således heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Det betyder, at loven i overensstemmelse med territorialbestemmelserne i lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v. ikke gælder for Færøerne og Grønland og ej heller vil kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om tobaksvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1489 af 18. juni 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 2071 af 21. december 2020, § 2 i lov nr. 99 af 25. januar 2022, § 1 i lov nr. 738 af 13. juni 2023 og § 8 i lov nr. 333 af 9. april 2024, foretages følgende ændringer:

§ 2. I denne lov forstås ved:

1-16) - - -

17) Fabrikant: Enhver fysisk eller juridisk person, som fremstiller en tobaksvare eller et urtebaseret rygeprodukt eller får sådanne varer eller produkter konstrueret eller fremstillet og markedsført under sit navn eller varemærke.

18) Importør: Ejeren af eller en fysisk eller juridisk person med rådighedsret over tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter, der er blevet indført på Den Europæiske Unions område.

19) Distributør: Enhver fysisk eller juridisk person bortset fra en fabrikant eller importør, som markedsfører tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter med undtagelse af salg til forbrugerne.

20) Detailforhandler: Enhver fysisk eller juridisk person, der markedsfører tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter til forbrugerne.

21) Markedsføring: At gøre tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter tilgængelige for forbrugere mod eller uden betaling. I tilfælde af fjernsalg på tværs af grænser anses varen eller produktet for at

1. I § 2, nr. 17, indsættes efter »en tobaksvare«: », et tobakssurrogat«.

2. I § 2, nr. 18-21, indsættes efter »tobaksvarer«: », tobakssurrogater«.

være blevet markedsført i det land, hvor forbrugeren befinder sig.

Nr. 22-31) - - -

3. I § 2 indsættes som *nr. 32*:

»32) Alderskontrollsystem: Et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugers alder elektronisk er i overensstemmelse med aldersgrænsen.«

4. *Overskriften* til kapitel 7 affattes således:

Kapitel 7

Fjernsalg på tværs af grænser Registrering af tobaksvarer m.v.

§ 24. Detailforhandlere af tobaksvarer, der er registreret efter § 23, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem.

Stk. 2. - - -

»Kapitel 7

Fjernsalg«

5. I § 24, *stk. 1*, ændres »tobaksvarer, der er registreret efter § 23, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem« til: »tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter skal ved fjernsalg drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år«.

6. Efter § 35 indsættes før *overskriften* før § 36:

»§ 35 a. Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Stk. 2. Produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. *stk. 1*, skal snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Stk. 3. Beslaglæggelse foretaget i medfør af *stk. 1* skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

§ 35 b. Told- og skatteforvaltningen kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 2. Told- og skatteforvaltningen kan tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan til sikring af told og afgifter tage tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til told- og skatteforvaltningen.«

§ 2

I lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1876 af 20. september 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 2071 af 21. december 2020, § 1 i lov nr. 99 af 25. januar 2022 og § 2 i lov nr. 738 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

§ 2. I denne lov forstås ved: -1-5) - - -

6) Fabrikant: Enhver fysisk eller juridisk person, som fremstiller en elektronisk cigaret eller en genopfyldningsbeholder med nikotin eller får dem konstrueret eller fremstillet og markedsført under sit navn eller varemærke. -7) Importør: Ejeren af eller en fysisk eller juridisk person med rådighedsret over elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er blevet ført ind på EU's område. -8) Distributør: Enhver fysisk eller juridisk person, bortset fra en fabrikant eller importør, som markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin med undtagelse af salg til forbrugerne. -9) Detailforhandler: Enhver fysisk eller juridisk person, der markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin til forbrugerne -10-11) - - -

§ 15. - - -

Nr. 2. - - -

Stk. 3. Den, der erhvervsmæssigt markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Stk. 4. Detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er registreret efter § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem, jf. stk. 3.

Nr. 5. - - -

1. I § 2, nr. 6, indsættes efter »genopfyldningsbeholder med«: »og uden«.

2. I § 2, nr. 7-9, indsættes efter »genopfyldningsbeholdere med«: »og uden«.

3. I § 2 indsættes som nr. 12:

»12) Alderskontrollsystem: Et IT-system, der entydigt bekræfter forbrugerens alder elektronisk er i overensstemmelse med aldersgrænsen.«

4. § 15, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

5. I § 15, stk. 4, der bliver stk. 3, indsættes efter »med«: »og uden«, og »der er registreret efter § 13, stk. 1, skal drive et alderskontrollsystem, jf. stk. 5« ændres til: »skal ved fjernsalg drive et alderskontrollsystem, hvorved det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år, jf. stk. 4«

6. Efter kapitel 7 indsættes:

»Kapitel 7 a

Forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af visse elektroniske cigaretter m.v.

§ 18 b. Det er ikke tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er omfattet af forbuddet i § 25 a, stk. 1, eller overskrider grænsen for nikotininhold i en nikotinholdig væske som fastsat i medfør af § 7, stk. 2.

Stk. 2. Forbuddet efter stk. 1 omfatter ikke følgende:

- 1) Rejsegods på op til ti enheder til eget forbrug og besiddelse på op til ti enheder til eget forbrug.
- 2) Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse med henblik på markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark.
- 3) Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse i videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed.«

§ 19. Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med overholdelse af reglerne i kapitel 3-6, § 25 a og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsen kan af enhver kræve at få meddelt alle oplysninger, der er nødvendige for at udøve kontrollen efter stk. 1.

7. I § 19, stk. 1, indsættes efter »3-6«: », 7 a«.

8. I § 19, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: »Told- og skatteforvaltningen bistår med kontrol med kravene i kapitel 7 a.«

9. I § 19 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med kravene i § 15, stk. 1 og 2, gøre brug af unge kontrolkøbere med skjult identitet, når der forinden

ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Stk. 4. Sikkerhedsstyrelsen må ved kontrol efter stk. 3 ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bewirke en forøgelse af lovovertrædelsen omfang eller grovhed.«

10. Efter § 22 indsættes før overskriften før § 23:

»§ 22 a. Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Stk. 2. Produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. stk. 1, skal snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Stk. 3. Beslaglæggelse foretaget i medfør af stk. 1 skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

§ 22 b. Told- og skatteforvaltningen kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte

regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 2. Told- og skatteforvaltningen kan tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er under transport ind i det danske toldområde fra øvrige dele af EU's toldområde eller fra et land udenfor EU med henblik på overdragelse af produkterne til Sikkerhedsstyrelsen, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan til sikring af told og afgifter tage elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, i bevaring, som er henstående hos fabrikanter, importører eller detailforhandlere m.v., med henblik på overdragelse af produkterne til told- og skatteforvaltningen.«

§ 30. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af kapitel 3-5, § 15, stk. 4, §§ 19-22 og §§ 25-28 og kapitel 10 eller 11 eller af regler fastsat i medfør heraf, skal foregå digitalt.

11. I § 30, *stk. 1*, ændres »§ 15, stk. 4« til: »§ 15, stk. 3«.

§ 33. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, straffes med bøde den, der

12 I § 33, *stk. 1, nr. 1*, ændres »§ 15, stk. 1-4« til: »§ 15, stk. 1-3«.

1) overtræder § 3, stk. 1 og 4, § 4, § 9, stk. 1, § 9 a, stk. 1 og 2, § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, § 15, stk. 1-4, § 16, stk. 1, § 17, § 18 a, stk. 1, eller § 25 a, stk. 1 og 2,

13. I § 33, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 18 a, stk. 1,«: »§ 18 b, stk. 1,«.

2-) - - -

Stk. 2. I regler, der fastsættes i medfør af § 7, stk. 2, § 8, § 9, stk. 2, § 9 a, stk. 3,

14. I § 33, *stk. 2*, ændres »§ 15, stk. 5« til: »§ 15, stk. 4«.

§ 10, stk. 2, § 12, stk. 3, § 13, stk. 2, § 15, stk. 5, § 18 og § 18 a, stk. 4, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne.

§ 3

I lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 26. marts 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 738 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

§ 2 a. - - -

Stk. 2. Den, der erhvervsmæssigt markedsfører tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Stk. 3. - - -

Stk. 4. Den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 16 år.

Stk. 5. - - -

Stk. 6. Den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år.

Stk. 7. Butikker, hvor der foregår detail salg af alkoholholdige drikkevarer, skal ved synlig skiltning, der er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, informere om, aldersgrænsekravene for salg af alkoholholdige drikkevarer, jf. stk. 3-6.

Stk. 8. Skilte med information om, at salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter kun kan finde sted ved overholdelse af aldersgrænsekravene

1. § 2 a, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-9 bliver herefter stk. 2-8.

2. I § 2 a, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 16 år« til: »ved fjernsalg, skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 16 år«.

3. I § 2 a, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »online, skal kræve, at kunden, inden salget gennemføres, utvetydigt tilkendegiver at være fyldt 18 år« til: »ved fjernsalg, skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år«.

4. I § 2 a, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 3-6« til: »stk. 2-5 og § 2«.

5. I § 2 a, stk. 8, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1 og § 1«.

for salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, jf. stk. 1 og 2, udarbejdes af Sundhedsstyrelsen.

Stk. 9. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om udformning, opsætning m.v. af skilte, jf. stk. 7.

§ 2 b. Sikkerhedsstyrelsen fører kontrol med, at kravene i §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, overholdes.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter har til enhver tid uden forevisning af legitimation adgang til forhandlers butikslokaler med henblik på at kontrollere overholdelsen af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter kan mod behørig legitimation og uden retskendelse kræve at få meddelt alle oplysninger fra detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der er nødvendige for kontrollen efter stk. 1.

6. I § 2 a, *stk. 9*, der bliver *stk. 8*, ændres »jf. *stk. 7*« til: »jf. *stk. 6*«.

7. I § 2 b, *stk. 1* og *2*, og § 5, *stk. 1, 1.* og *2. pkt.*, ændres »§ 2 a, *stk. 9*« til: »§ 2 a, *stk. 8*«.

8. I § 2 b, *stk. 3*, ændres »kræve at få meddelt alle oplysninger fra detailforhandlere og købere af alkohol, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter« til: »af enhver kræve at få meddelt alle oplysninger«.

9. I § 2 b indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Sikkerhedsstyrelsen kan i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med kravene i § 1, *stk. 1*, § 2 og § 2 a, *stk. 1, 2* og *4*, samt regler udstedt i medfør af § 2 a, *stk. 8*, gøre brug af unge kontrolkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Stk. 5. Sikkerhedsstyrelsen må ved kontrol efter *stk. 4* ikke påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen, herunder bewirke en forøgelse af lovovertrædelsen omfang eller grovhed.«

§ 5. For overtrædelse af § 1, § 2 eller § 2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, straffes butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren, den, der erhvervsmæssigt markedsfører online, m.v. med bøde. Det skal ved straffens udmåling betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen af § 1, § 2 eller § 2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 9, er af grov eller gentagen karakter. Bestemmelsen i straffelovens § 23 finder ikke anvendelse.

7. I § 2 b, stk. 1 og 2, og § 5, stk. 1, 1. og 2. pkt., ændres »§ 2 a, stk. 9« til: »§ 2 a, stk. 8«.

10. I § 5, stk. 1, 1. pkt., ændres »online« til: »ved fjernsalg«.

§ 4

I lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af den nationale handleplan mod børn og unges rygning) foretages følgende ændring:

13. Overskriften til kapitel 7 affattes således:

»Kapitel 7

Fjernsalg«.

14. I § 24, stk. 1, indsættes efter »tobaksvarer«: », tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter«, og », der er registreret efter § 23, stk. 1,« udgår.

§ 7. - - -

Stk. 7. Sundheds- og ældreministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, nr. 6, 13, 14 og 21, og § 3, nr. 8.

1. § 2, nr. 13 og 14, ophæves.

2. § 7, stk. 7, affattes således:

»*Stk. 7.* Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 2, nr. 6 og 21.«

§ 5

I lov nr. 738 af 13. juni 2023 om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love (Implementering af dele af delegeret direktiv vedrørende opvarmede tobaksvarer m.v.) foretages følgende ændring:

5. I § 15, stk. 2, der bliver stk. 4, indsættes efter »efter«: »§ 5 a, stk. 1, eller«.

§ 6. - - -

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 2, nr. 5.

1. § 2, nr. 5, ophæves.

2. § 6, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.